

XXIX. évfolyam
2. szám

www.ativizig.hu

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

VÍZPART

2021. június

Címlapfotók:
Nagyszöllősi Nóra

04 | Aszálymonitoring

11 | Több uniós támogatással
megvalósuló projekt
is zárul az ATIVIZIG
területén

30 | II. Algyő-
Petres Árvízi
Emléktúra

- 3 Vezetői köszöntő
- 4 Aszálymonitoring
- 8 Az első félév belvízvédekezéssel telt
- 9 Számadás az első félévben bekövetkezett vízminőségi káreseményekről
- 11 Több uniós támogatással megvalósuló projekt is zárul az ATIVIZIG területén
- 13 Tűzvédelmi gyakorlatot tartottunk
- 14 VÍZ VILÁGNAPJA ismét csendesen
- 15 Hidrológiai összefoglaló
- 18 A 11.04. belvízvédelmi szakasz bemutatása
- 20 Tömlős mobilgáttal az árvíz ellen
- 20 A román-magyar vízszolgáltatásról
- 21 A Magyar-Szerb Vízminőségvédelmi Albizottság pandémia alatti munkája
- 22 VÍZTÜKÖR - Interjú Makainé Csík Anikó gátbiztossal
- 23 Április 22-én a Föld napját ünnepelték világszerte
- 24 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 25 DR. PÁLFAI IMRE, a magyar vízgazdálkodás egyik kiemelkedő alakjának szakmai életútja
- 26 Emlékezés Dr. Pálfai Imrére
- 27 Elköszönés Dr. Pálfai Imrétől
- 28 Búcsúzás Stienerné Dinnyés Edittől
- 28 Kitüntetések átadása karantén után
- 29 Képzési élet a Covid után
- 30 II. Algyő-Petres Árvízi Emléktúra
- 31 Tájékoztató és jelentkezési felhívás az MHT 2021. évi XXXVIII. Országos Vándorgyűlésére
- 32 Az árvíz által kirakott uszadék és szemét eltávolítása a csongrádi Tisza szakaszon
- 32 Rendeződik a külső raktár
- 33 Rendőrségi elismerés a vetyeháti gátőr kollégának
- 33 Szépül, tisztul a gyálai holtág partja
- 34 Feladatok a Szentesi Szakasz mérnökség területén
- 36 Szókereső
- 36 Jogszabályfigyelő

VEZETŐI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasó!

Vezetői köszöntőt írni 16 éves középvezetői múlttal a hátam mögött kissé furcsának tűnhet.

Pedig erre kaptam felkérést annak apropójából, hogy a Pályázati és Beruházási Osztály irányítása mellett, 2021. február 4-től megbízást kaptam az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály vezetésére is. Nem tagadom, jó érzéssel töltött el a tudat, hogy újra a vízépítő mérnöki szakma számomra legszebb, legkedvesebb területén tevékenykedhetem. Igen újra, mivel 2004-2005. között bár rövid időre, de irányítottam az ÁFO-t, az osztályt, ahol pályafutásom első 8 évét töltöttem. Az akkori vezetés úgy döntött, hogy új kihívások elé állít, köszönhetően többek között Magyarország friss uniós csatlakozásából adódó feladatoknak. Ezen szakmai kitérő elég hosszúra sikeredett, hiszen 15 év távlatából mondhatom, hogy több mint 35 sikeresen lezárt projekt van a hátunk mögött rengeteg tapasztalattal, de legfőképp jelentős léptékű jól üzemelő infrastruktúrával. A számos árvízvédelmi és folyószabályozási fejlesztésnek hála nem szakadtam el teljesen az „árvizes” szakterületről, beleláttam a szakágazati osztály tevékenységébe, napi szintű közös munkára volt szükség az osztályon dolgozó szakemberekkel. Természetesen a 2000-es évek közepe óta az árvizes szakma is sokat változott, nem csak a technikai-informatikai fejlődésnek köszönhetően, hanem a személyi

állomány is lecserélődött, fiatalok kerültek a nyugdíjba vonult kollégák helyére. A korábbi osztályvezető, Borza Tibor jó csapatot hozott létre, így nem volt nehéz dolgom, amikor átvettem a stafétabotot tőle. Habár jelentős árvízvet kívánni nem szokás, tapasztalat gyűjtés szempontjából mégis hiányzik az elmúlt évek – lassan évtized – árvízvédekezési tevékenysége. Elkötelezett híve vagyok tehát annak, hogy megosszam több mint 20 éves szakaszvédelemvezetői tapasztalatom a fiatalabb generációval.

Másrészről én is igyekszem hozzászokni az új típusú feladatokhoz, amelyek jóval nagyobb számban és eltérő határidőkkel jelentkeznek a hétköznapokban. Segítségemre van az osztály mind a tíz dolgozója, akik továbbra is kellő felkészültséggel és odaadással végzik munkájukat, s meglepéssel látom, hogy az ATIVIZIG tevékenységében a személyi változás fennakadást nem okozott.

Felgyorsult világunkban nem marad idő a kapcsolatok ápolására házon belül és házon kívül sem. Tevékeny támogatója kívánok lenni a nagymúltú „Körös kupa” focitorna visszaállításának, s minden olyan közösséget erősítő kezdeményezésnek, amely a munkatársak fluktuációjára ellenére összetartó erőként jelenik meg a hétköznapokban.

FRANK Szabolcs

osztályvezető, Árvízvédelmi és Folyószabályozási, Pályázati és Beruházási Osztály

1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja a nemzetközi és hazai pályázati tevékenységekkel kapcsolatos feladatokat
- ▶ koordinálja, felügyeli és ellenőrzi az osztályok szakmai tevékenységét
- ▶ az Igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- ▶ irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

BEVEZETÉS

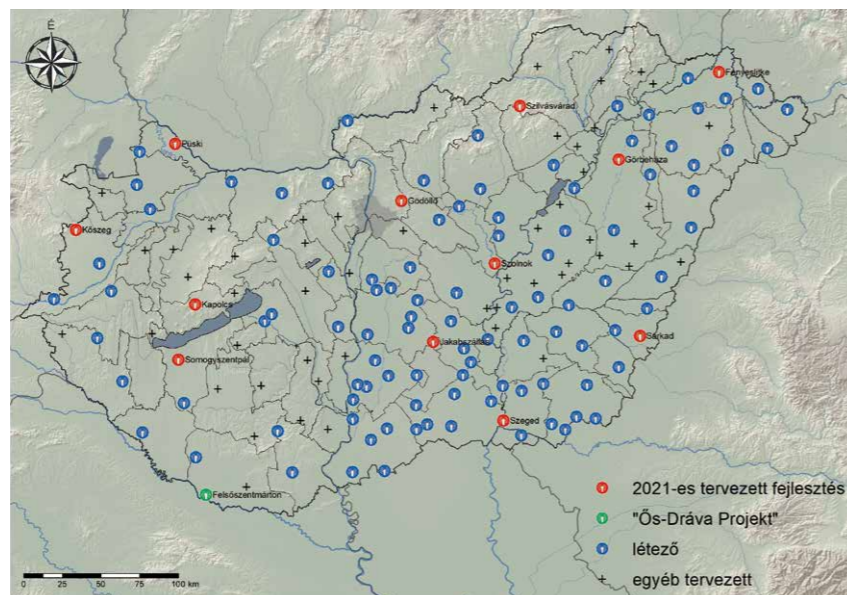
Az aszály és vízhiány által előidézett vízgazdálkodási feladatok aránya, a klímaváltozással összefüggésben egyre növekszik, a megelőzésük, kárenyhítésük is egyre emelkedő költségekkel jár.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), a hatékonyabb intézkedések megalapozása érdekében, az aszály jelenségének észlelését lehetővé tevő, magas műszaki színvonalú operatív intézkedéseket támogató, monitoring rendszer kiépítését készítette elő. A Vízügyi Tudományos Tanács 2016. március 7-én megrendezett ülésén, a Tanács tagjainak támogatása mellett, az OVF elrendelte az Operatív aszály- és vízhiánykezelő Monitoring Rendszer kiépítését. A rendszer struktúrája és működése három fő pilléren alapul; a **megfigyelés**en az **elemzés**en (értékelésen), illetve a **beavatkozás** és **jogalkotás** tevékenységein. A tevékenységek között ki kell emelnünk (1) a talajnedvesség mérő monitoring hálózat tervezését és kiépítését, (2) az aszály detektálására és a védekezési fokozatok elrendeléséhez szükséges napi időlépéssel számítható vízhiány index (HDI) kifejlesztését, (3) a monitoring tevékenység keretét képező térinformatikai szoftver létrehozását, illetve (4) az ezekre épülő elemzéseket, valamint a kármentesítési tervek és védekezési fokozatok kidolgozásának feladatait.

2020. év végére az új módszereket, innovatív technológiákat együttesen alkalmazó állomások száma elérte a 100-at, amelyre alapozva a napi időlépésű elemzések nagy megbízhatósággal elvégezhetők és közreadhatók (az adatok a <https://vizhiany.vizugy.hu/>, <http://aszalymonitoring.vizugy.hu/> oldalakon elérhetőek).

1 AZ ASZÁLYINDEXEK RÖVIDEN

A jelenséggel kapcsolatos kutatások volume miatt nincs mód részletes ismertetésre, a lehető legtömörebben foglaljuk össze az eredményeket. Az aszály mérőszámait a WMO-GWP (2016) által kiadott kiadvány két fő csoportra, indikátorokra és indexekre osztja. Indikátorok alatt az aszályhoz szorosan kapcsolódó, mérhető meteorológiai és hidrológiai paramétereket érthetjük (csapadék, hőmérséklet, vízhozam és

1. ábra: A monitoring hálózat működő és tervezett állomásai

vízállás, talajnedvesség stb.), míg indexek azok az összetett mutatók, melyek az indikátorokból matematikai műveletekkel próbálják egyetlen számértékkel kifejezni – határértékek megadásával – az aszály erősségét, hosszát és területi kiterjedését.

1.1 Nemzetközi indexek

Nemzetközi viszonylatban a WMO által első helyre rangsorolt aszály mutatószám a *McKee és társai (1993)* által kifejlesztett Standardizált csapadékindex (SPI), mely elsősorban a meteorológiai aszály leírására alkalmas (*Hayes és társai 2011*), mivel kizárólag csapadékatot vesz figyelembe. Ugyancsak nagy népszerűségnek örvend (elsősorban az USA-ban) a *Palmer (1965)* által kifejlesztett Palmer-index (PDSI), mely az aszály legfőbb aspektusait (párolgás, talajvíz-tartalom, lefolyás) számszerűsíti meteorológiai adatok alapján.

A talajnedvesség fontossága ellenére alig találunk a talaj nedvességi állapotához kapcsolódó aszályindexeket. A mezőgazdasági aszály számszerűsítésének egyik elterjedt módszerévé a Talajnedvesség Anomália index (SMA) vált, melynek elméleti hátterét *Bergman és társai (1988)* fejlesztették ki, és meteorológiai adatok alapján számítja a talaj nedvességtartalmát. Hasonló talajnedvesség indexek a *Narasimhan és Srinivasan (2005)* által kifejlesztett Evapotranspirációs Deficit Index (ETDI) és a Talajnedvesség Deficit Index (SMDI), melyek ugyancsak számított talajnedvesség adatokkal operálnak.

A hidrológiai aszály számszerűsítése esetében az indikátorok dominálnak, hiszen különféle számítások nélkül is jól reprezentálják a víz hiányát.

A távérzékelte adatokon alapuló indikátorok (fAPAR) és indexek (EVI, NDVI stb.) a távérzékelte módszerek minden problémájával együtt inkább kárfelmérésre, mintsem napi szintű monitoring tevékenységre alkalmazhatóak.

Az aszálykutatásban élen járó szervezetek így pl. az NDMC (USA), illetve a JRC EDO (EU) nem egyetlen aszályindexre, hanem több különböző indexre támaszkodva végez aszálymonitoring tevékenységet. Az NDMC osztályozási rendszerre a PDSI, az SPI, a KBDI és modellezett talajnedvesség értékek (CPC Soil Moisture) együttes elemzésén alapul, míg az EDO kombinált indexe (CDI) az SPI-t, a LISFLOOD modell talajnedvesség értékeit és a fAPAR (*Gobron és társai 2006*) adatait használja fel. Mindkét szervezet online felületen teszi közzé az indexekből számított produktumokat, melyek közül leghasznosabbak az aszály területi eloszlását és erősségét bemutató eloszlástérképek.

1.2 Magyarországi aszályindexek

A nemzetközi gyakorlatban legismertebb aszályindexek Magyarországon kevésbé kerültek a figyelem középpontjába. Az SPI és a PDSI hazai adatokon alapuló számítására történtek kísérletek (*Faragó és társai 1988*, *Bussay és társai 1999*), azonban a nevesebb külföldi mutatók használata csak a 2000-es évektől kezdődően kezdett meghonosodni.

A Magyarországon kifejlesztett aszályindexek közül első helyen kell említeni a Pálfi Imre által 1988-ban megalkotott PAI indexet (*Pálfi 2002*). A PAI index kifejezetten magyarországi viszonyokra lett kifejlesztve és az aszály mértékét a mezőgazdasági év vonatkozásában egyetlen számértékként fejezi ki, elsődlegesen havi csapadékösszeg és havi középhőmérséklet értékek felhasználásával. A PAI mellett a vízügyi ágazat a „Havi Vízháztartási Tájékoztató és Előrejelzés” c. kiadványában megjelenő gördülő vízháztartási mutató (GVM) szintén Pálfi Imre nevéhez fűződik. Az index a csapadék és a párolgás viszonyából ad havonta becslést az aszályos és a belvizes időszakok erősségére.

Magyar vonatkozású, a komplexitásra törekvő kísérlet *Bálint és társai (2011)* a kenyei állomásokra kidolgozott összetett aszályindexe (CDI).

Az indexek alkalmazhatóságának ellenőrzésére több magyarországi állomásra kiszámítottuk és teszteltük a legnépszerűbb nemzetközi és hazai aszályindexeket. A vizsgálat alapján kijelenthetjük, hogy a jelenleg elterjedt indexek a hónapos, vagy esetenként még ritkább időlépés miatt mérsékelt használatúak egy napról-napra történő monitoring tevékenység során.

1.2 MAGYARORSZÁGI ASZÁLYINDEXEK

Célunk olyan aszályindex megalkotása volt, amely napi szinten frissül, input adatként pedig könnyen mérhető meteorológiai alapadatokat igényel. A monitoring állomások segítségével lehetőségünk van a talajadatokat is felhasználni a számításához. Ez alapján a következő index változatok kerültek kifejlesztésre:

HDI₀ – Az aszályindex alapértéke, kiszámítása napi csapadékösszeg (**P**) és napi középhőmérséklet (**T**) alapján történik.

HDI_s – A hőség stressz hatását is kifejező index, alapparaméterei a HDI₀-val megegyeznek. Ebben a változatban azt feltételezzük, hogy hőség idején a potenciális evapotranspiráció (**PET**) nem függ a rendelkezésre álló víz mennyiségétől, a veszteség teljes mértékben realizálódik.

HDI – A meteorológiai adatok mellett talajnedvesség értékeket is tartalmazó (kombinált) aszályindex. Kiszámítása a HDI_s értékét, valamint mért talajnedvesség értékeket, illetve a talaj vízgazdálkodási tulajdonságainak ismeretét igényli.

A moduláris felépítés lehetőséget ad arra, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a legtöbb adatot felhasználó változat kerüljön kiszámításra.

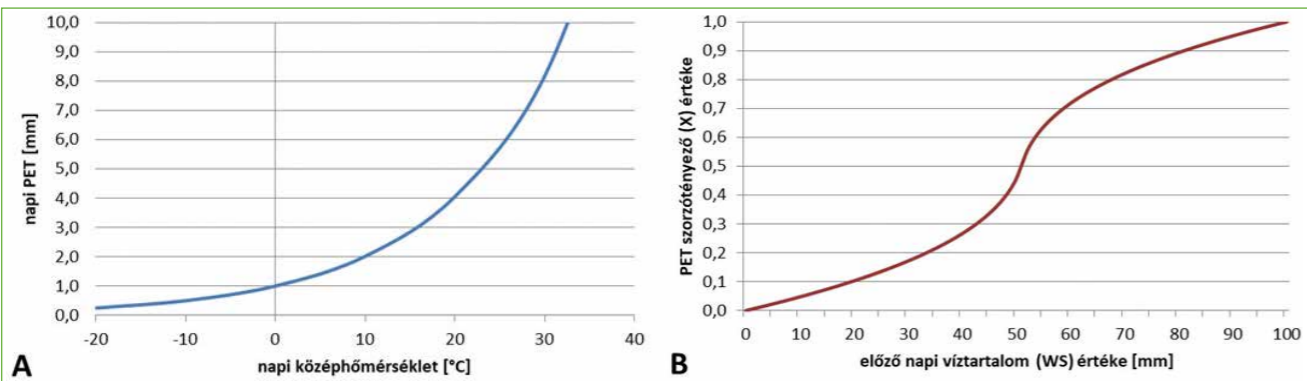
2.1 A HDI₀ kiszámításának menete

HDI₀ funkciójában az eddigi, széles körben elterjedt aszályindexekhez (pl. PAI, PaDI, SPI, PDSI) hasonlít. Meghatározásában csak a meteorológiai paraméterek játszanak szerepet, és térbeli különbségei kizárólag a csapadék és a hőmérséklet térbeli változatosságának köszönhetőek. A számítás során a vízmérleg pozitív oldalát a napi csapadékösszeg jelenti, negatív oldala pedig az evapotranspiráció becsült értéke (**ET**), ami a napi középhőmérsékletből (**T**) számított PET és az előző napi víztartalék (**WS_{t-1}**) függvénye. Az előző napi víztartalék jelenti a vízmérleg alapértékét, így a számításához kezdőértéket kell definiálni, majd összegezve a vízmérlegszámítás oldalait megkapjuk az adott napi WS értéket.

$$WS_i = WS_{i-1} + P - ET$$

ahol: WS_i és WS_{i-1} az aktuális és az előző napi víztartalék [mm], P a csapadék [mm], ET a napi párolgási mennyiség [mm], i pedig az aktuális naptári nap sorszáma (a továbbiakban, az egyenletekben szereplő változók értékei mindig az aktuális (i-edik) napi értékre vonatkoznak, amennyiben ez külön nincs jelölve).

A WS kiszámításához szükségünk van az alapadatokon túlmenően (P, T) az azokból származ-

2. ábra: A hőmérséklet és a potenciális evapotranspiráció viszonya (A), és a PET szorzótényező változása a víztartalom függvényében (B)

tatott köztes paraméterekre. A számítás első lépésében meghatározzuk a napi PET értékét, melyet a napi középhőmérsékletből (T) becsülünk. Az *Allen és társai (1998)* által a FAO honlapján közzétett kézikönyv különböző T értékekhez becsül PET értékeket, melyre függvényt illesztve (2/A ábra) az alábbi hatványfüggvény jól leírja a kapcsolatot:

$$PET = e^{0,07T}$$

A PET értékeit egy szigmoid típusú függvényrel még pontosabban közelíthetnénk, azonban a releváns tartományban (-20°C - +30°C) a hatványfüggvény is megfelel, melyet egyszerűsége miatt alkalmazunk a jóval bonyolultabb szigmoid függvények helyett. Az *Allen és társai (1998)* által közölt PET értékek meghatározása a Penman-Monteith egyenlettel történt (*Penman 1948, Monteith 1973*), melynek kiszámítása bonyolult egyenletrendszereket alkalmaz és számos olyan bemeneti paramétert igényel, melyek nem állnak rendelkezésre. Azonban *Mavromatis (2007)* rámutatott, hogy aszályindexek vizsgálata során az egyszerűbb és az összetett párolgásszámítási módszerek nem eredményeznek jelentős eltéréseket.

Mivel a potenciális evapotranspiráció a maximális WS értékhez (100 mm) van meghatározva, bevezetjük a PET szorzó (X) értéket, melyet a következőképpen határozzunk meg:

$$X = \begin{cases} \frac{\sqrt[3]{(WS_{i-1} - 50) + 1,73252}}{5,417}, & \text{ha } WS_{i-1} > 51 \\ \frac{\sqrt[3]{(WS_{i-1} - 52) + 3,73252}}{5,417}, & \text{ha } WS_{i-1} < 51 \\ \frac{2,73252}{5,417} = 0,5044; & \text{ha } WS_{i-1} = 51 \end{cases}$$

Ezen matematikai formula segítségével azt érjük el, hogy az evapotranspiráció (ET) értéke 0 lesz, ha a talajban nincs víztartalék, félig telített állapotban a PET fele realizálódik, teljesen telített esetben pedig az ET értéke megegyezik

a PET-tel. A köztes szakaszokon pedig a PET értéke egy felfutási (vagy a szimmetrikus oldalon lefutási) szakaszt követően lassú változást mutat (2/B ábra).

Az ET meghatározásához figyelembe kell vennünk az aktuális napon esetlegesen lehulló csapadék mennyiségét is, hiszen a rendelkezésre álló víztöbblet növeli a realizálható PET mennyiségét. Ez alapján a tényleges párolgás a PET és a P értékei függvényében a következőképpen alakul:

$$ET = \begin{cases} PET & , \text{ha } P > 0 \text{ és } P \geq PET \\ X \cdot (PET - P) + P, & \text{ha } P > 0 \text{ és } P < PET \\ PET \cdot X & , \text{ha } P = 0 \end{cases}$$

A WS értékeiből minden naptári napra meghatározzuk annak sokéves átlagértékét (\overline{WS}). Az átlag képzéséhez az 1981-2010 közötti időszakot vettük figyelembe. A \overline{WS} és a WS aktuális értékének hányadosa adja az adott naptári napra vonatkozó HDI₀ értéket:

$$HDI_0 = \frac{\overline{WS}}{WS}$$

A HDI₀ értéke tehát az adott naptári napra vonatkozó elvárható (átlagos) víztartalék és az aktuális víztartalék hányadosa. A WS minimuma és maximuma alapján a HDI₀ egy 0-nál nagyobb, legfeljebb 10-es értéket felvevő, dimenzió nélküli arányszám. Konceptcionális kérdés, hogy a nevezőben az aktuális értéket szerepeltetjük, annak ellenére, hogy az időszaki összehasonlítások során általában a sokéves átlagot adják meg nevezőként. Mi az index létrehozásakor a PAI indexhez (*Pálfai 2002*) hasonló skálát szerettünk volna létrehozni, ezért az aszály erősségének növekedését az index pozitív irányú változásával definiáltuk.

2.2 A HDI_s kiszámításának menete

Magyarország klímája kellően arid ahhoz, hogy a nyári időszakban átlagos évben is jelentős

szárazság alakuljon ki. Ezért a HDI₀ index értékei a nyári hőség időszakok során átlagos állapotot jelezhetnek, annak ellenére, hogy a hőség miatt felmerülhet igény vízgazdálkodási beavatkozásokra. Ezt a problémát az alapindex módosításával, a hőség stresszhatásának kifejezésével oldottuk meg, mely a HDI_s kifejlesztéséhez vezetett.

A HDI_s meghatározása a HDI₀ alapján történik, azzal a különbséggel, hogy a vízmérlegszámítás során számításba vesszük a párolgási hiányt (PET-ET), amely a WS alacsony értékei és a csapadék hiánya következtében alakul ki.

A HDI_s kiszámításához definiáljuk HDI_{SA}-t, valamint S_i aktuális és előző napi (S_{i-1}) értékét:

$$HDI_{SA} = \begin{cases} S_{i-1}, & \text{ha } S_i < S_{i-1} \text{ és } PET > P \\ S_i, & \text{ha } S_i \geq S_{i-1} \text{ és } PET > P \\ S_i, & \text{ha } PET \leq P \end{cases}$$

$$S_i = \frac{WS_{\text{átlag}_i}}{WS_i - (PET_i - ET_i)}$$

$$S_{i-1} = \frac{WS_{\text{átlag}_{i-1}}}{WS_{i-1} - (PET_{i-1} - ET_{i-1})}$$

A HDI_{SA} és az S paraméterek bevezetésével elkerüljük, hogy a kis mennyiségű nyári csapadékok jelentős mértékben csökkentsék aszályindex értékét.

Végezetül a HDI_s értékét a HDI_{SA} és a HDI₀ alapján kapjuk meg a következő módon:

$$HDI_s = \begin{cases} HDI_{SA} & , \text{ha } T_{10} > 15^\circ\text{C és } HDI_{SA} < 1,5 * HDI_0 \\ 1,5 * HDI_0, & \text{ha } T_{10} > 15^\circ\text{C és } HDI_{SA} \geq 1,5 * HDI_0 \\ HDI_0 & , \text{ha } T_{10} \leq 15 \end{cases}$$

ahol: T₁₀ az aktuális és az azt megelőző 9 nap hőmérsékletének átlaga (°C).

A hőmérsékleti feltételre (T₁₀ > 15°C) azért volt szükség, mert ellenkező esetben a HDI_s a téli évszakban is megemelhetné az alapindex értékét, ami gyakorlati szempontból nem releváns. A 15°C-os határérték hozzávetőlegesen a téli és nyári évszak határát adja meg.

Vizsgálataink szerint a HDI_s csak az esetek kb. 10%-ában haladná meg a HDI₀ másfélszeres értékét. Ilyen esetekben azonban gyakran rövid időtartamra (1-2 nap) nagyon magas (akár 10-et meghaladó) értéket venne fel, ami a fokozatok meghatározása során nem szerencsés. Ezért az HDI_s értéke maximum a HDI₀ másfélszeresét veheti fel.

3 ÖSSZEGRÉS

Az Aszálymonitoring rendszer az eltelt 5 év alatt sokat fejlődött, amely nemcsak az állomások számának növekedésében mutatkozik meg. A mért adatok egyre növekvő érdeklődésre tesznek szert a gazdálkodók körében, hiszen a csapadék, a talajnedvesség és a talajhőmérséklet meghatározó a mezőgazdasági művelés során.

A rendszer alapját képező állomások megbízhatósága kiemelkedő, adathiány alig fordul elő. Az állomások adataira épülő vízhiány index mára beigazolta a hozzá fűzött reményeket, alkalmas a napi szintű változások elemzésére.

Kiemelkedőnek tekinthető az, hogy nemcsak a napi értékelés jelenik meg az ingyenes felületeken, hanem 10 napos előrejelzés is készül, amely az operatív beavatkozások támogatásához, megszervezéséhez elengedhetetlen.

A tavalyi évben kidolgozásra került a jogszabályi keret szakmai háttere, így várhatóan a vízkárelhárítási rendszer részévé tudnak válni a vízhiány elleni operatív intézkedések is.

Az idei évben számos fejlesztés zajlik, amelyek közül legfontosabb az országos léptékű talajnedvesség modell megalkotása. A vízgazdálkodás számára olyan új eredmények várhatóak, amelyek lehetővé teszik a napi vízforgalom folyamatos monitoringját, azaz az öntözéshez szükséges vízmennyiség pontosabb meghatározását.

Dr. BENE Balázs

monitoring referens,
Vízrajzi és Adattári Osztály
2012 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos feladatokat lát el
- ▶ adatot és információt szolgáltat a felszíni vizekről, hidrometeorológiai állomásokról
- ▶ a vízkészlet-gazdálkodást megalapozó kutatás-fejlesztési stratégia kidolgozásában vesz részt

FIALA Károly

osztályvezető,
Vízrajzi és Adattári Osztály
2004 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellenőrzi és koordinálja a szakterületre vonatkozóan az összeállított vízgűjtő-gazdálkodási tervezési alegységek terveit, a vízgűjtő-gazdálkodási tervezés területi feladatait
- ▶ koordinálja az Igazgatóság működési területén lévő környezeti monitoring (mennyiségi és minőségi) hálózat fejlesztési terveinek elkészítését és megvalósítását
- ▶ irányítja a távlati vízbázisok védelmével kapcsolatos monitoring fenntartói feladatokat

Az első félév belvízvédekezésével telt

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területe kiterjed teljes Csongrád-Csanád megyére, valamint érinti a Bács-Kiskun, Békés megyei területek közel 50%-át, valamint kismértékben Jász-Nagykun-Szolnok megye területét is. Igazgatóságunk működési területe 8 belvízvédelmi szakaszból áll, ahol jelenleg 39 csatorna-őri, továbbá 44 gát- és csatorna-őr teljesít szolgálatot.

2020. december–2021. január csapadékos időjárásának hatására, valamint a Tisza folyó és mellékfolyóinak áradása következtében a főcsatornákon a torkolati zsilipek lezárásra kerültek, a gravitációs kivezetések lehetősége megszűnt. Az érkező belvizek áttemelésére belvízvédelmi fokozat elrendelésével egyidejűleg szivattyútelepek üzemeltetése vált szükségessé. Igazgatóságunk működési területén 2021. január 5-től kezdődően van érvényben belvízvédelmi készültség, amely eltérő intenzitással a mai napig folyamatosan zajlik - irtuk már februárban is, amely megál-

védelmi fokozat elrendelését és a szivattyútelepek I. fokban történő üzemeltetését.

Az ATIVIZIG üzemeltetésében összesen 69 db belvízi szivattyútelep van, a februári belvízvédekezési időszakban még 39 szivattyútelepre rendeltünk el belvízvédelmi készültségi fokozatot, most a májusi csapadékok miatt összesen 21, majd az időjárás kedvezőbbé válásával a cikk írásának napján (május 27.) 9 db szivattyútelep üzemel fokozatban.

A belvízvédelmi készültségi fokozattal érintett szivattyútelepek a védekezés január 5-i kezdő napjától a mai napig mindösszesen kb. 24 ezer üzemóra mellett megközelítőleg 55,9 millió köbméter vizet emeltek át a Tisza és a Maros folyókba, valamint a közbenső csatornába.

A május végi hűvös és csapadékos időjárás az ATIVIZIG működési területén gyakorta jellemző és sajátos helyzetet eredményezett. Az öntözési tevékenység mellett, amely jelenleg igen mér-

hatására megindul területi lefolyásból képződő belvizeket a felsőbb csatornaszakaszokon igyekszünk visszatartani, medertározást végezni, azonban egyes területeken a lefolyás-összegyű-

lekezés intenzitása olyan mértékű, hogy a károkozások elkerülésére szükség van a torkolati és közbenső szivattyútelepek üzemeltetésére.

PRIVÁCZKINÉ HAJDU Zsuzsanna

osztályvezető,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja az egysége ügykörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását és ellenőrzését
- ▶ felügyeli a belvízmentesítési, belvízvédekezési, aszálykár-elhárítási, vízhasznosítási és síkvidéki vízrendezési munkákat, feladatokat

GÉMES Norbert

vízhasznosítási referens,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik az Igazgatóság vízhasznosítási rendszereinek és ellátó műveinek adat nyilvántartásában
- ▶ részt vesz az öntözővíz szolgáltatás műszaki és pénzügyi feltételeinek kialakításában
- ▶ nyilvántartja az Igazgatóság szivattyútelepi adatait

Számadás az első félévben bekövetkezett vízminőségi káreseményekről

Az ATIVIZIG működési területén az ideig júnusáig két jelentősebb vízminőségi káresemény alakult ki, a 2018. szeptember 4. óta a határon átnyúló lehetséges sertéspestis miatt elrendelt I. fokú vízminőségi-kárelhárítási fokozat mellett. A jelentősebb és hosszabb ideig elnyúló káresemény a Mágocs-éri-csatorna 46+160 cskm szelvényében kialakult szennyezés volt.

Január 25-én lakossági bejelentés érkezett az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Mágocs-éri csatorna-őréhez, miszerint a Mágocs-éri-csatorna 46+160 cskm szelvényében – zárt csatornaszakasz végén – tejszerű folyadék változtatta meg a csatorna vizének állapotát.

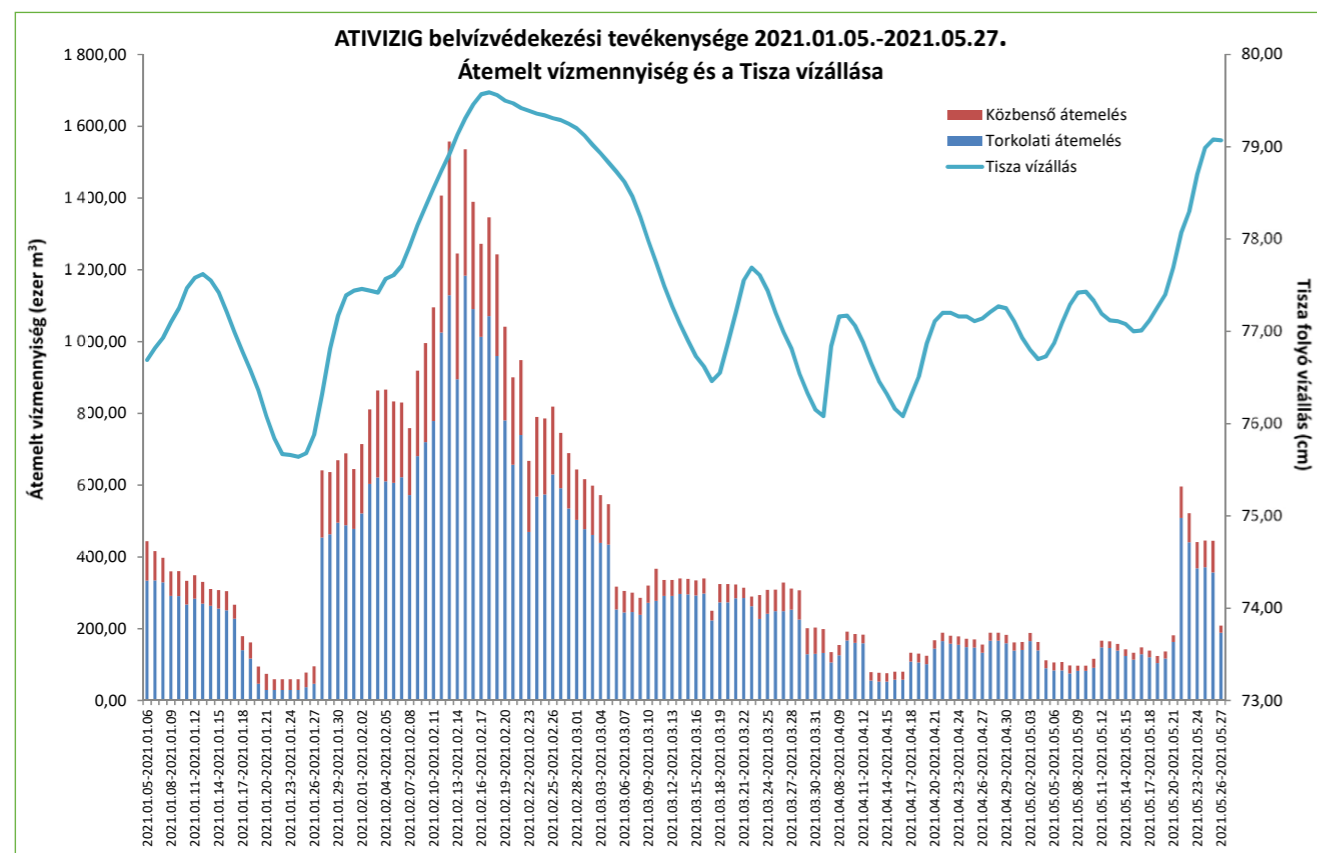
Az Igazgatóság a 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet előírásait figyelembe véve az ügy kivizsgálásának lefolytatása érdekében január 26-án 6:00 órától II. fokú vízminőségi-kárelhárítási készültséget rendelt el, fokozott figyelőszolgálat ellátása mellett. Igazgatóságunk akkreditált mintavételi munkacsoportja mintavételezést hajtott végre, illetve rendőrségi feljelentést tett a káresemény kapcsán.

A Linamar Hungary Zrt. képviselői a későbbiekben elismerték, hogy a szennyezés a Zrt. kezelésében lévő zárt csapadékvízlevezető csatorna szakaszából érkezett az Igazgatóság által kezelt nyílt szelvényű Mágocs-éri-csatornába. A Társaság a Multigrade Kft.- bízta meg a kárelhárítási munkálatokkal, akik a műszaki beavatkozás – kárelhárítás – során a következő munkákat végezték el:

- ▶ Szennyezett csapadékvíz kiszivattyúzása a parkoló alatti részből: 100 m³
- ▶ Koaszcelens szűrőgátak felhelyezése a nyílt szakasz kezdeténél és a Csorvási út 45. szám alatti áteresznél
- ▶ Zárt csatornaszakasz tisztítása WOMA technológiával
- ▶ Nyílt szakaszon a szennyezett nád levágása kb. 600 m-es hosszban
- ▶ Nyílt szakasz medrének kotrása és a partoldal rendbetétele. 391 m³ szennyezett anyag elszállítása megsemmisítésre

Igazgatóságunk a kárelhárítási munkálatok befejezésével összhangban a korábban elrendelt II. fokú vízminőségi-kárelhárítási készültséget április 13-án 10:00 órától megszüntette. A felvett jegyzőkönyv értelmében az Alsó-Tisza-vidéki Igazgatóság kárelhárítás kapcsán felmerült költségei és szakfelügyelet díja kiszámlázásra, majd kiegyenlítésre került a Linamar Hungary Zrt. részéről.

A Mágocs-éri csatornán történt szennyezéssel párhuzamosan 2021 februárjában újabb havária esemény történt. A MOL Nyrt. 2021. február 13-án jelentette a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak, hogy az egyik segédgázolajtermelő kút vezetéke kilyukadt a Battonya-Kelet mezőben. A kútvezeték átmérője NA65, vezetékben lévő gyűjtési nyomás 15 bar, a vezeték mélysége a talajszinttől 3,5 méter. A négy kutat (Battonya-Kelet K-130, K-131, K-133, K-134 kút) az illetékes kezelők lezárták. A hibaelhárítás során tapasztalták, hogy nyersolaj került

lapítás most májusban is helytálló. A folyókon levonuló újabb árhullámok, illetve a csapadékos időjárás ismételt szükségessé tette a belvíz-

sékel intenzitását, a kettősműködésű rendszereinkben egyidejűleg belvízvédelmi intézkedések megvalósítása is szükséges. A csapadékok

Olajszennyezés a Királyhegyes-Szárazéri-főcsatornán

a Királyhegyes-Szárazéri-főcsatorna 94+300 cskm szelvényébe, amely a víz felszínére és a partélhez rakodott ki kb. 400 méter hosszban. A havária kapcsán azonnal megkezdték a kárelhárítást, mely során két helyre olajszelektív úszógátat helyeztek el, a csatorna partjára pe-

Úszógát a Királyhegyes-Szárazéri-főcsatornán

dig védőgátat készítettek az esetleges további nyersolaj csatornába jutásának megakadályozása érdekében. Az ATIVIZIG munkatársai, a

Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, valamint a MOL Nyrt. munkatársai közös helyszíni bejárást végeztek. A káresemény miatt Igazgatóságunk február 13-án III. fokú vízminőségi kárelhárítási készültséget rendelt el. A kárelhárítási tevékenységek egészen március 10-ig tartottak, amely során az ATIVIZIG részéről a kárelhárítás befejezéséig az illetékes csatornaőr fokozott megfigyelést tartott, valamint a szennyezés eltávolításának elősegítése érdekében február 16-tól március 10-ig vízkormányzást is végeztünk. Február 17-től március 10-ig a Társaság munkatársai kézi és gépi erővel szedték le az olajfoltokat, azokat pedig hordókba töltötték, majd ártalmatlanító helyre szállították el. A csatorna partján felhalmozódott olajjal szennyezett föld elszállítása gépi rakodás után folyamatosan történt. A nagyobb olajfoltok eltávolítása után, március 2. és március 10. közötti időszakban már a szennyezett nádtelpek eltávolítását hajtották végre, valamint a nádtelep eltávolítása révén a vízfelszínre jutott maradék olajfoltok leszedését végezték el. Március 9-10-én a MOL Nyrt. által megbízott szervezett a kárelhárítás lezárásaként mintavételezést tartott a káreseménnyel érintett helyszínen. 2021. március 10-én a III. fokú vízminőség-védelmi készültséget megszüntettük. Ezen káresemény kapcsán is a „szennyező fizet” elv érvényesült, így a MOL Nyrt. kiegyenlítette Igazgatóságunknak a kárelhárítás kapcsán felmerült költségeit.

A hatóságokkal és társszervekkel ápolat remek munkakapcsolatnak köszönhetően a szakmai egyeztetések gördülékenyen és problémamentesen zajlottak, a káresemények kapcsán érintett csatornaőr kollégák (Gombos János, Bunda Gábor) feladatukat kiemelkedően végezték.

Az események kapcsán elmondható, hogy a kárelhárítások gyorsan és szakszerűen végbementek, a gyors azonnali beavatkozásoknak köszönhetően tartós környezeti károsodás nem történt.

Fotók: a szerző felvételei

NAGY Ferenc

szakágazati vezető, Vízüdelmi és Vízügytő-gazdálkodási Osztály
2001 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ területi vízminőségi kárelhárítási tervek alkalmazása, a tervek rendszeres felülvizsgálata
- ▶ rendszeresen ellenőrzi a környezeti kárelhárítás eszközállományát, felülvizsgálja műszaki állapotát
- ▶ részletesen ismeri az ivóvízminőség javító programot, szakértői véleményeket készít

Több uniós támogatással megvalósuló projekt is zárul az ATIVIZIG területén

Befejeződött a stratégiaileg kiemelt jelentőségű magyar-szerb határ menti projekt.

A globális éghajlatváltozás fokozza a vízhiányos és vízben bővelkedő időszakok gyakoriságát, ami a magyar-szerb határ mindkét oldalán érezteti hatását. Jelentős mértékben lecsökkent a rendelkezésre álló víz mennyisége, melyre megoldást jelentett az **Interreg-IPA Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program** keretén belül megvalósított **„HUSRB/1601/11/0004 Vízpótlás és a határ-menti vízgyűjtők vízgazdálkodásának infrastrukturális fejlesztése – WASIDCA”** elnevezésű projekt. A megvalósítási szakasz április 30-án véget ért.

A fejlesztés a korábbi években megkezdett homokháti vízpótló rendszer kiépítését folytatta tovább. A hazai oldalon 4,2 millió euróból megvalósult beruházás a klímaváltozással sújtott dél-alföldi térség aszály elleni védelmét szolgálja. Ennek érdekében elsőként épült meg a 32 db távérzékelő állomásból álló aszály monitoring hálózat. A három megye területén elhelyezkedő műszerkertek (1. sz. kép) léghőmérséklet és légnedvesség mérő szenzor-

Műszerkert (1.)

ral, talajnedvesség mérőkkel, valamint csapadékmérő készülékekkel lettek felszerelve. Az adatokat napelemmel működő GPRS technológia juttatja be az országos hálózatba, melyek online hozzáférhetőek. Beszerzésre került ezen felül 2 db digitális ultrahangos áramlásmérő berendezés (2. sz. kép), amely nagy pontosságú vízhozammérést tesz lehetővé a szivattyútelepek nyomóvezetékén.

Ultrahangos vízhozam mérő berendezés (2.)

HOBAS cső fektetése (3.)

A projekt jelentős részét lefedő építési beruházás az első 18,8 kilométeres szakaszon már működőképes vízpótlási útvonal folytatásaként 2019. év nyarán startolt el. Az újabb 5,2 km hosszú nyomvonal kiépítése az 531 méter hosszú HOBAS nyomócső föld alá fektetésével kezdődött el 2020-ban (3. sz. kép). Ezt követte a három közbenső esésnövelő szivattyútelep (Domaszéki, Lódri, Ivánszéki) kiépítése a Domaszéki-főcsatornán (4. sz. kép). Feladatuk a tiszai öntözővíz továbbjuttatása a homokhátság magasabban fekvő területei felé. Ugyanezt a célt szolgálja a főcsatorna átépítése magasvezetésű létesítménnyé, a part-

Oldalkieresztő zsilip (5.)

zi védekezés területén mindkét országhatár menti térségében (6. sz. kép).

Pénzügyileg is sikeresen zárt az ATIVIZIG és az OVF konzorciuma által megvalósított 12 milliárd Ft értékű árvízvédelmi fejlesztés, a „KEHOP Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése az Alsó-Tiszán” elnevezésű projekt.

A 2020 decemberében átadott létesítmények nem jelentették a projekt zárását, hiszen a közel négy évig zajló beruházást pénzügyi és adminisztratív

Ivánszéki szivattyútelep üzempróbája (4.)

jain húzódo töltések emelésével. Vízelosztó/vízleadó, valamint vízvisszatartásra alkalmas zsilipes műtárgyak épültek a fent jelzett szakaszon több szelvényben (5. sz. kép).

A projekt teljes költségvetése 6.980.607 euró, ebből Európai Unió hozzájárulás 5.933.516 euró volt. A határon túli partnereink Magyarokanizsa Önkormányzata, illetve a Tartományi Mezőgazdasági, Vízgazdálkodási és Erdészeti Titkárság voltak. A vízminőség javítás érdekében Magyarokanizsa Önkormányzata szennyvíztisztító telepének fejlesztését valósította meg. A Tartományi Titkárság által beszerzett 2500 méter hosszú mobil gát pedig gyors és hatékony eszközként jelenik meg az árví-

Tömlős mobilgát (6.)

tekintetben is ellenőrizni kellett az ITM KEHOP Irányító Hatóságának. A koronavírus miatt kialakult helyzetnek köszönhetően az ellenőrzésre csak nemrégiben kerülhetett sor, de örömmel jelenthetjük be, hogy az ellenőrök számszakilag és műszakilag is mindent rendben találtak. Ezzel a projekt megkezdte kötelező öt éves fenntartási periódusát.

A munka dandárjába érkezett a „Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekeltégű vízgyűjtőjén – ROHU224 MURESE” elnevezésű projektünk, Battonya térségében.

Szivattyúakna építése (7.)

Hosszas előkészítő munka után végre arról számolhatunk be, hogy a klímaváltozással együtt járó vízgazdálkodási szélsőségekhez történő alkalmazkodás elősegítése céljából megindított beruházás nagyléptekkel halad előre a Cigányka-éri főcsatornán.

A kivitelező ez év januárjában megkezdte az építést a helyszínen, és jól halad az automatikus üzemű szintszabályozott szivattyútelep kialakítása. A szivattyúakna oldalfalainak kialakítása folyamatban van (7. sz. kép), s ha elkészül, helyükre kerülhetnek a már beszerzett összesen 0,6 m³/sec kapacitással rendelkező szivattyúk. A szivattyúállás alvízi oldalán a mederburkolat szinte teljes egészében megépült (8. sz. kép). A Cigányka-éri főcsatorna 0+000 – 4+090 cskm közötti szaka-

Mederburkolat (8.)

szán a jelentős mennyiségű növényzet eltávolítása mára már elkészült, és a csatorna folyásfenekén lévő iszap kotrása is ütemesen halad. A Battonya-Nagy-csatorna rekonstrukciós munkálatai, valamint a vízminőségi monitoring állomás építése a nyár folyamán válik esedékessé.

Frank Szabolcs

Fotók: ATIVIZIG

Tűzvédelmi gyakorlatot tartottunk

A tűzvédelmi gyakorlat célja az, hogy egyes vészhelyzeteket feltételezve bemutatásra kerüljenek azok a teendők, amelyeket el kell végezni ahhoz, hogy a vészhelyzet megoldódjon. A tűzriadó tervben foglaltak végrehajtását jogszabály szerint az érintettekkel évente gyakoroltatni kell, majd annak eredményét írásban rögzíteni.

tűzvédelmi sajátosságokkal. További szerepe a gyakorlatnak az, hogy a résztvevőkkel begyakoroltassa a tűzvédelmi tervben szereplő helyszíneket és teendőket, megmutassa pl. a legközelebbi menekülési útvonalakat, fő áramtalanító helyeket.

Igazgatóságunkon a tűzvédelmi kiűritési gyakorlat a központi irodaépületben június 14-én, az Irinyi utcai irodaépületben június 15-én lett megvalósítva. Az Irinyiben a tűzriadót követően tűzoltási gyakorlatot is tartottunk Juhász Zoltán tűzvédelmi szaktanácsadó és főelőadó úr közreműködésével. A gyakorlat során lehetősége nyílt a kollégáknak, hogy kipróbálják a tűzoltó készülék használatát, mesterségesen gyújtott tűz eloltása közben.

CZAKÓ-PONTYIK Ágnes

gondnok, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatások szervezésében és lebonyolításában, a munka- és tűzvédelmi ellenőrzésekben
- ▶ javaslatot készít a munkavédelmi-tűzvédelmi fejlesztésekre, ellenőrzésekre

A tűzvédelmi gyakorlaton le lehet mérni, hogy a résztvevők mennyire sajátították el a tűzvédelem elméletét és gyakorlatát, valamint azt, hogy az adott személy mennyire van tisztában a helyi

VÍZ VILÁGNAPJA ismét csendesen

2021. A víz érték! Becsüld meg!

Sajnos a koronavírus járvány az évtizedek óta hagyományos ünnepi rendezvény megtartását idén is lehetlenné tette, de az ovisok és iskolások nem maradtak „vizes” pályázat nélkül.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) Szegedi Területi Szervezete négy korosztály (óvoda, általános iskola

alsó és felső tagozat, és középiskola) részére hirdetett pályázatot, „A víz érték! Becsüld meg!” jelmonddal kapcsolódóan. Az ENSZ által meghatározott témakörben képzőművészeti alkotásokat várt a két szervezet az óvodásoktól és az általános iskolásoktól, míg a középiskolás diákok Facebook-poszt készítésével pályázhattak. A felhívásra érkezett mintegy félszáz alkotásra az ATIVIZIG közösségi oldalán lehetett szavazni, a vízügyi igazgatóság és a Hidrológiai Társaság közös zsűrije pedig titkos pontozással értékelt a pályaműveket. Így születtek meg a korcsoportonkénti összesített végeredmények.

I. korcsoport (óvoda) helyezettjei:

1. Varga Mónika (Szentes)
2. Pál Alíz (Makó)
3. holtversenyben Nagy Hanna (Makó) és Szabolcsi Tamás (Szeged)

II. korcsoport (általános iskola alsó tagozat) helyezettjei:

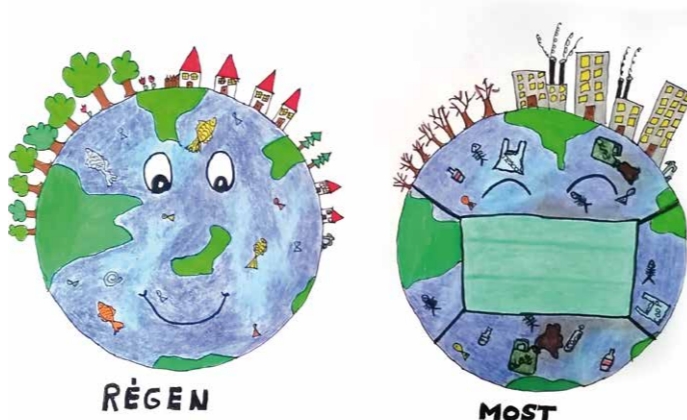
1. Kovács Zora (Szeged)

Varga Mónika ovis alkotása

Kovács Zora általános iskolás 1. helyezett rajza

Ilia Dóra felső tagozatos 1. helyezést ért pályaműve

Megmentő

A földi élet lételeme,
Mely megtalálható a természetben.
A kiszáradástól megvédené.
Több tiszteletet érdemelne..

Felszíni vizekből párologva,
Hatalmas felhőket létrehozna.
Csapadék formájában lecsapódik,
És ez állandóan folytatódik.

Természetes forrásból nyerhető.
Minden élőlény számára kedvező.
Szintelen, szagtalan megmentő.
Folyékony, úgy kell, mint a levegő.

Palack, zacskó, vegyszer,
Ez mind a vízben hever.
Ne dobd bele, inkább figyelj,
És a tisztaságára ügyelj!

Ádok Anna

Ádok Anna FB poszt - 1. hely

2. Jancsó Barbara Csenge (Szomód)
3. Tandari Jázmin (Zákányszék)

III. korcsoport (általános iskola felső tagozat) díjazottjai:

1. Ilia Dóra (Mórahalom)
2. Fekete Tünde (Szeged)
3. Kerekes Hanna Laura (Szentes)

IV. korcsoport (középiskola) eredményei:

1. Ádok Anna (Zákányszék)
2. Petrovic Xénia (Kistelek)
3. Barna Dorottya (Szeged)

Az alkotások megtekinthetők a www.facebook.com/ativizig oldal galériájában.

Minden nevezőnek köszönjük a munkáját! A díjazottaknak ezúton is szívből gratulálunk! Bízunk benne, hogy 2022-ben ismét személyesen találkozhatunk, és újra közösen ünnepelhetjük a Víz Világnapját.

NAGYSZÖLLŐSI Nóra

PR referens, tanácsos,
Titkárság

2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

► elvégzi, koordinálja az Igazgatóság egészére vonatkozó PR feladatokat

Hidrológiai összefoglaló a 2021.03.01 – 05.31 közötti időszokról

CSAPADÉK

A mögöttünk álló tavaszról megállapítható, hogy az átlagoshoz képest vízhiányos időszakra vagyunk túl, mindössze májusban tapasztaltunk víztöbbletet. Márciusban a működési területünket a sokéves átlagnak mindössze 58%-a áztatta, átlagosan 17,5 mm-t regisztráltunk. A hónapban csupán a második dekád során észleltünk jelentősebb csapadékokat; ebben az időszakban átlag 16 mm hullott. A tavasz második hónapjában némileg nőtt a csapadék-hajlam, a sokéves átlag 64%-a esett le, ami 28 mm volt. Áprilisban a havi összeg jelentős része márciushoz hasonlóan a második dekádban hullott, átlagosan 22 mm. Májusban a korábbi állapotokhoz képest markánsabb esőzések voltak jelen. A május 12. és 23. közti 10 napban esett a legtöbb eső, átlagosan 54 mm, amiből 19 mm 19-én hullott le. A vizsgált há-

rom hónap alatt összesen 114 mm csapadékot regisztráltunk, ami 13 mm-rel marad el a várhatótól. Területi eloszlását tekintve a legtöbb eső az Igazgatóság déli, délnyugati, északnyugati és keleti peremén esett. Ennél kevesebbet a középső és délkeleti területeinken mértünk. A helyi maximumot a Vedresházi gátórháztól jelentették, 181 mm-t, míg a minimumot az Apátfalvi gátórháznál mérték, 85 mm-t.

A Tisza vízgyűjtőjén az ATIVIZIG területéhez hasonló körülmények uralkodtak, szintén az átlagosnál kevesebb csapadék hullott. A három hónap során átlag 156 mm esett, ami 90%-a az ilyenkor megszokottnak.

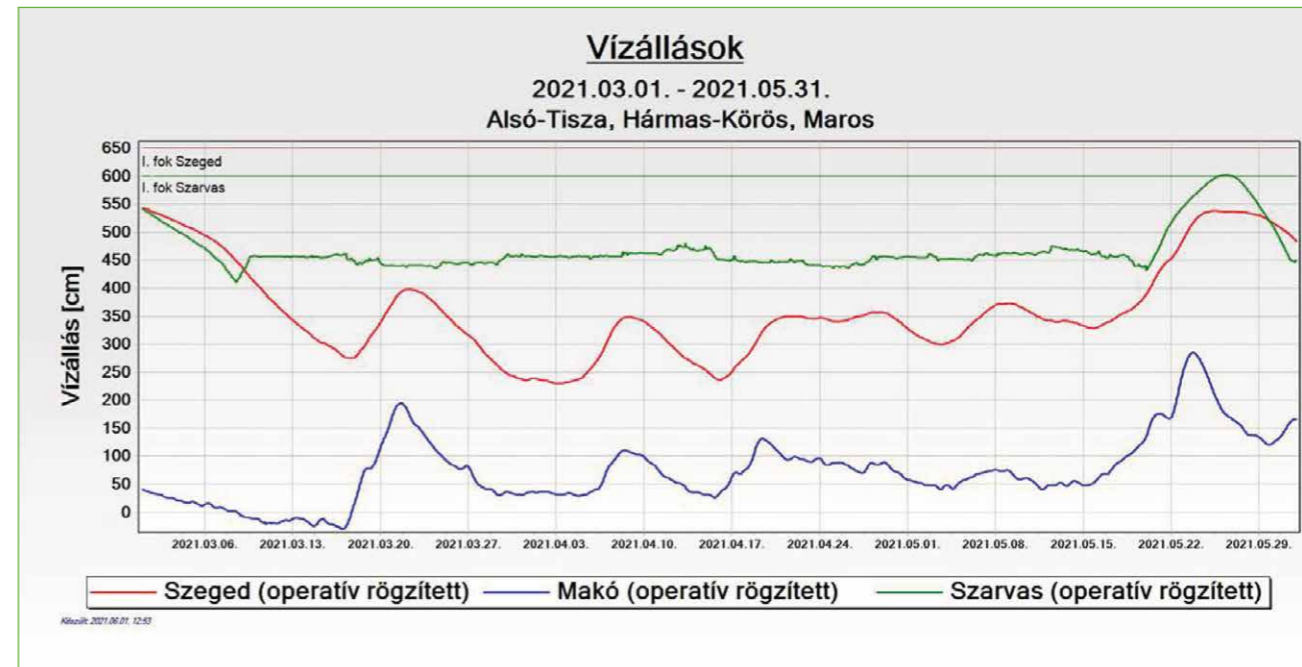
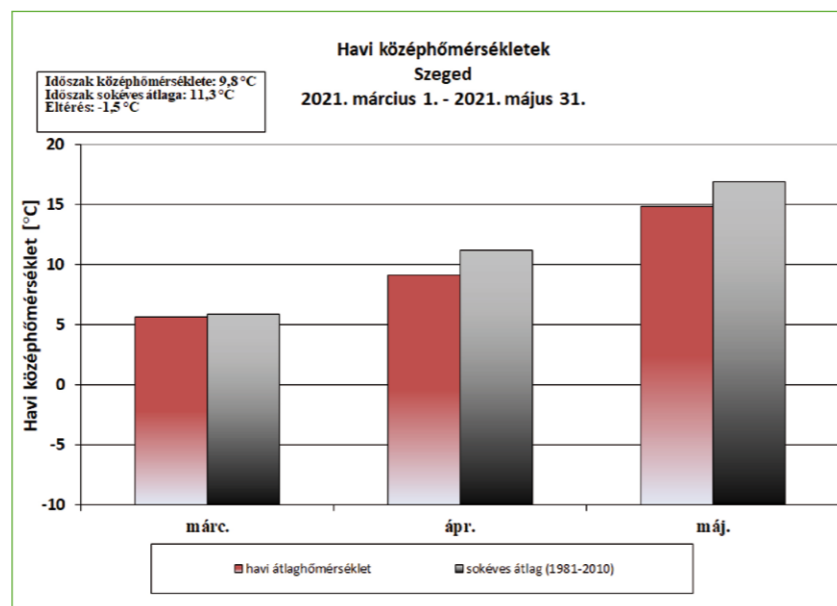
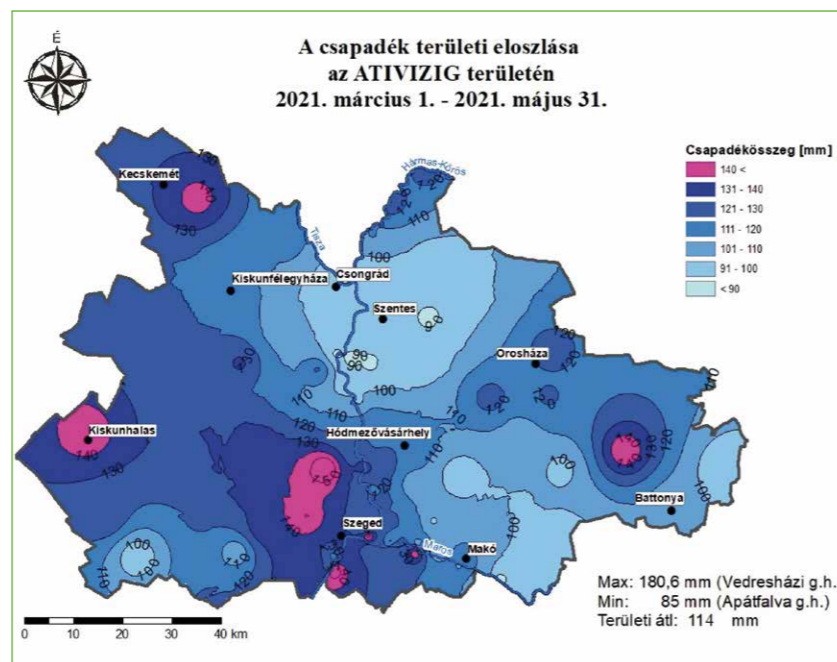
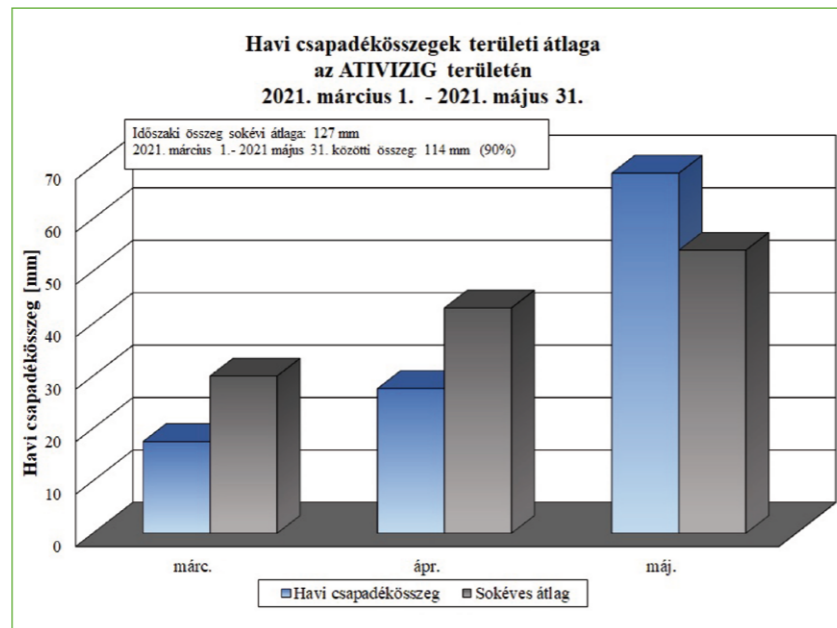
LÉGHŐMÉRSÉKLET

A vizsgált időszak középhőmérséklete az átlagosnál alacsonyabbnak bizonyult. A há-

rom hónap során összességében 1,5°C-kal volt hűvösebb a sokéves átlagnál. Márciusban 5,6°C-os átlagot mérhettünk, ami kicsivel, 0,3°C-kal maradt el a várhatótól. A hónap legelején még a szokottnál melegebb volt, majd az első dekád végétől kezdve az átlag körül alakult a hőmérséklet. A második dekád közepétől a harmadik dekád közepéig a megélénkülő fronttevékenységeknek köszönhetően jóval az átlag alatti értékeket regisztráltunk. A hónap végére azonban felmelegedés történt, a napi hőmérsékletek az átlag fölé emelkedtek. Április elején egy hidegfrontnak köszönhetően ismét erőteljes lehűlést tapasztaltunk, amit egy átmeneti melegedés szüntetett meg. A második dekád elején egy újabb hidegfront érkezésével jóval az átlag alá csökkent a hőmérséklet. A hűvös időjárás a harmadik dekádban némileg melegebbé, az ilyenkor megszokotthoz hasonló tendenciát mutatott. Áprilisban a havi középhőmérséklet 9,1°C volt, ami jelentősen, 2,1°C-kal maradt el a sokéves átlagtól. Májusban tovább folytatódott a szokásosnál hűvösebb, kiszámíthatatlanabb időjárás. A hónap elejétől kezdve ingadozó hőmérséklet értékeket figyelhettünk meg. A leghűvösebb időszaknak a hó közepe bizonyult, majd a hó végeztével ismét átlagosan meleg időt észleltünk. A havi középhőmérséklet 14,8°C volt, ami az áprilisi körülményekhez hasonlóan 2,1°C-kal hűvösebb volt az ilyenkor megszokottnál.

FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

Március elején a kezelésünkben lévő folyószakaszokon a februári árhullám apadó ága – a Maros kivételével – még telítette a medreket. Az árhullám levonulása után azonban a vízállások mindenhol az átlagos szint alá süllyedtek, a Hármaskörös Szarvasnál már március közepétől duzzasztott állapotban volt. A tavasz első két hónapjában tapasztalt csapadékszegény és hűvös időjárás nem kedvezett az árhullámok kialakulásának. A vízgyűjtőn maradt hőmennyiség is csak nagyon lassan, fokozatosan tu-

dott leolvadni, így nem volt számottevő többlet lefolyás. Május második dekádjában csapadékos időszak vette kezdetét, melynek hatására árhullámok indultak a Tisza vízrendszerében. Május harmadik dekádjában jelentős vízszint emelkedések voltak a Sajón és mellékfolyóin, illetve a Fekete-Körösön is. Működési területünkön a Maros Makónál 05.23-án 285 cm-rel (I. fok 400 cm), az Alsó-Tisza Szegecndél 05.25-én 538 cm-rel (I. fok 650 cm) tetőzött. A szegedi alsó-rakpartot biztonsági okokból pár napra lezárták. A Hármaskörös Szarvasnál 05.26-án tetőzött 602 cm-rel (I. fok 600 cm), árvízvédelmi készültség nem volt.

TALAJNEDESSÉG

A talaj legfelső, 0-20 cm-ig terjedő rétegének nedvességtartalma a tavasz eleji 30-40%-os értékről május végére 70%-ra nőtt. A középső 20-50 cm-es réteg talajnedvessége 90%-os telítettségről 60%-ra csökkent. A legalsó 50-100 cm-es réteg a kezdeti telített állapotból némileg veszített a víztartalmából.

TALAJVÍZJÁRÁS

A talajvízjárás éves menetének megfelelően márciusban Igazgatóságunk területét még emelkedő talajvízszintek jellemezték. Áprilisban és májusban aztán átlagosan havi 5 cm-t apadt a víztükörszint. A nyugóvízszint működési területünk legnagyobb részén, a vizsgált időszakban 2-4 méter mélyen feküdt, ennél magasabban – 1-2 méterrel a felszín alatt – Igazgatóságunk középső részén volt. A sokéves átlagos talajvízszintekhez képest a Duna-Tisza közén jelentősen alacsonyabban, a Tisza-völgyben az átlagos körül, a Maroshordalékkúpon magasabban feküdt a talajvízszint.

ELŐREJELZÉS

Az OMSZ május végén kiadott hosszú távú előrejelzése szerint az előttünk álló nyár átlagosan csapadékosnak ígérkezik. Júniusban átlagos, júliusban és augusztusban az átlagnál kissé melegebb hőmérsékletekre lehet számítani.

TURCSÁNYI Áron
 monitoring referens,
 Vízrajzi és Adattári Osztály

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos napi gyorsadat-forgalom zavartalan, az érvényben lévő hazai és nemzetközi adatforgalmi rendeknek megfelelő lebonyolításában
- ▶ közreműködik a vízrajzi távmérőrendszer üzemeltetésében, a regisztráló és kommunikációs szoftver folyamatos működtetésében
- ▶ ellátja a rendszeres és eseti vízrajzi mérések végzésével és feldolgozásával kapcsolatos feladatokat

SZARVAS Ferenc
 monitoring referens,
 Vízrajzi és Adattári Osztály

2016 óta az ATIVIZIG munkatársa

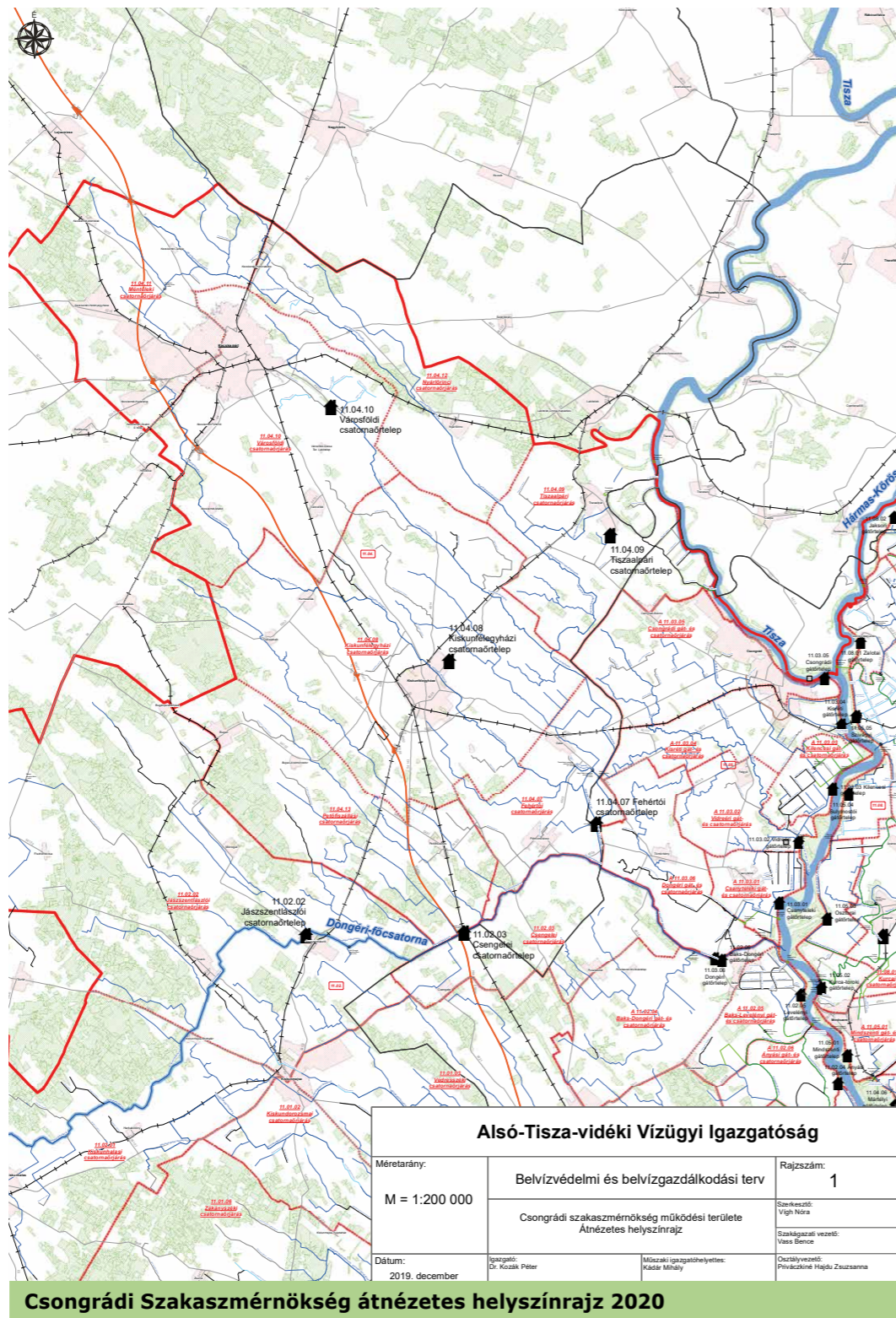
- ▶ elvégzi és feldolgozza a rendszeres és eseti vízrajzi méréseket
- ▶ hidrológiai statisztikai számításokat végez és összefüggéseket vizsgál
- ▶ összeállítja a hidrológiai elemzéseket

A 11.04. belvízvédelmi szakasz bemutatása

2020-tól vagyok a 11.04. belvízvédelmi szakasz védelemvezetője. Ezen időszak alatt a területen belvízvédelmi fokozat nem volt. Jelenleg belvízvédekezési tapasztalattal nem rendelkezem. Céлом ezen fokozatmentes időszak alatt a belvízvédelmi szakasz részletes megismerése, jelenlegi ismereteimet az alábbiakban részletezem. 2020. év őszén vettem részt először a 11.04. BV szakasz bejárásán, mint a szakasz védelemvezetője.

FÖLDRAJZI FEKVÉS, HATÁROK

A 11.04. számú belvízvédelmi szakasz a Csongrádi Szakaszmérnökség működési területén helyezkedik el és részét képezi a II. sz. belvízvédelmi körzet területének. A védelmi körzet a Tisza jobb partján Csongrád megye ÉNY-i, Bács-Kiskun megye keleti részén terül el. Fekvése, hosszabbik oldalával ÉNY-DK irányba mutató négyszöghöz hasonlítható, amelynek hosszabbik oldala 60 km, szélessége mintegy 20 km-nek vehető. Határai: Északon Nagykörös, illetve Pest megye, továbbá a Bács-Kiskun megyéhez tartozó Lászlófalva és Lakitelek község. Keleten a Vidreéri belvízvédelmi szakasz nyugati vízválasztója. Délen a Dong-éri-főcsatorna 32,9 km hosszú szakasza, majd Jászszentlászló északi és Bugac délnyugati közigazgatási határai, egészen az igazgatósági határig alkotják a határt. Nyugaton Bugac és Kunszállás községek nyugati határán húzódó vízválasztó. Keleti határ a Tisza folyó. Délen és délnyugaton a Szegedi Szakaszmérnökséggel, északon és északnyugaton az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Kunszent-

miklósi Szakaszmérnökségének működési területével van közös határ. A vízválasztó nem követi a közigazgatási határokat, így a társ igazgatóságok működési területéről levonuló belvíz a 11.04. számú belvízvédelmi szakasz területére lép.

A 11.04. sz. belvízvédelmi szakasz belvízrendszereibe az alábbi belvízöblözetek tartoznak:

33. sz. Dongér-Kecskeméti belvízrendszer

33/1. Csukáséri öblözet	306,00 km ²
33/2. Félegyházi öblözet	243,10 km ²
33/3. Gátéri öblözet	59,80 km ²
33/4. Alpár-Nyárlőrinci öblözet	190,35 km ²
33/5. Alpár-mélyártéri öblözet	50,46 km ²
Összesen:	849,71 km²

34. sz. Dongér-Halasi belvízrendszer

34/3. Kővágóéri öblözet	103,72 km ²
34/4. Szentkútéri öblözet	47,29 km ²
34/5. Galamboséri öblözet	37,19 km ²
Összesen:	188,20 km²

A 11.04. sz. belvízvédelmi szakaszhoz tartozik:

33. sz. Dongér-Kecskeméti belvízrendszer	849,71 km ²
34. sz. Dongér-Halasi belvízrendszer	188,20 km ²

A 11.04. számú belvízvédelmi szakasz működési területének nagysága: **1.037,91 km²**.

DOMBORZAT, TALAJVISZONYOK, MŰVELÉSI ÁGAK

A 11.04. belvízvédelmi szakasz gyakorlatilag a Duna-Tisza közének középvonalától – amely hozzávetőlegesen egyben vízválasztó is – keletre helyezkedik el. A terület nem csak középvonalától keleti irányban lejt, hanem északi-déli irányban is. A felszín szabdalt, a defláció és a lejtésviszonyokra visszavezethetően egymással párhuzamos Ny-DK irányú völgyek szabdalják, egymástól általában 4-5 km távolságban. A terület nyugati részén a 135 mBf körüli magassági értékek, míg déli, illetve keleti részén a 95 mBf magasság fordul elő. A belvízelvezető művek többnyire a fentebb említett völgyek mélyén épültek, de nem ritka a két völgy közötti hátságon beékelődött lefolyástalan terület sem. A természetes esésviszonyok és terepviszonyon kellő vízszintezés kialakítását, gyakorlatilag kisebb szelvényrel nagyobb vízmennyiség levezethetőségét biztosítják. Ezen műszaki lehetőségek ellen hat, hogy a csatornák gyakran a környező települések szennyvizet is fogadják, így a vízekben elburjánzó növényzet, illetve annak irtásából a mederben maradó szerves anyag, a szennyvízből kiüledő iszap a vízszállító képesség lecsökkenéséhez vezet.

A talajviszonyokat illetően nagyobb kiterjedésű foltokban a rendszer területe túlnyomórészt 2-5 m vastag homok, löszös homok. A lapos vízállásos részekeken sekély, termőrétegű barnahomok van. A talaj szerkezete mészlepedékes szegény homok, homokos vályog, a rendszer

középső részén nagyobb kiterjedésben közep-kötött meszes vályog talaj alakult ki. Ez utóbbi terméketlen szikfoltokkal, az ún. semlyékek sorozatával tarkítva. A belvízvédelmi szakasz déli részén a Kővágóéren, Galamboséri, Szentkútéri öblözetekben ún. rétimészke /édesvízi mészke vagy darázske/ képződött.

A belvízvédelmi szakaszon a művelési ágak az alábbi megoszlásban találhatók: szántó 51.026 hektár, kert-gyümölcsös 11.525 hektár, rét, legelő – erdő 32.565 hektár, terméketlen és egyéb 11.934 hektár, **összesen 107.050 hektár.**

ELÖNTÉSI ADATOK

A 11.04. sz. Dong-ér-Kecskeméti belvízvédelmi szakaszon 1966-2018. közötti időszakban az alábbi nagyobb elöntések alakultak ki:

Időszak (év)	Elöntött terület nagysága (ha)
1966	87000
1970	50000
1975	72000
2000	4600
2010	3450
2011	3650
2014	1550
2015	2500
2016	1950
2018	3050

BELVÍZVESZÉLYEZTETETTSÉGI INDEX

A 11.04. számú belvízvédelmi szakasz a teljes területére vetítve: a belvízmentes terület 44,5%, a belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület 46,8%, belvízzel közepesen veszélyeztetett terület 7,00%, a belvízzel erősen veszélyeztetett terület 1,70%.

PAP Imre

területi műszaki referens,
Csongrádi Szakaszmérnökség
2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában, elszámolásában, üzemeltetésben
- ▶ figyelemmel kíséri a szakaszmérnökséghez tartozó gépjárműveken végzett javítások, kötelező karbantartások elvégzését
- ▶ koordinálja a munkaügyi folyamatokat, közfoglalkoztatottak kiközvetítését, felvételét, tájékoztatókat tart

Tömlős mobilgáttal az árvíz ellen

A „WASIDCA” magyar-szerb határmenti együttműködésben megvalósított projekt szerb partner által vállalt fontos eleme egy mobil árvízvédelmi rendszer beszerzése volt. A 2500 méter hosszú mobilgát gyors és hatékony eszközként jelenik meg az árvízi védekezés területén mindkét ország határmenti térségében. Április hónapban közös árvízvédelmi gyakorlatot tartottunk a Szegedi Medencés Kikötőben. Ennek során a határon túlról érkező kollégák bemutatták és üzembe helyezték a „NOFLOODS” típusú tömlős mobilgátat. A strapabíró, szövet erősítésű, belül vízzáró polietilén anyagú cső rendkívül könnyen kezelhető, és nem igényel területelőkészítést sem. A 150-200 méteres szakaszokból összeállítható mobilgát vízzel való feltöltése és a 80 centiméter

Tömlős mobilgát

magas védelmi szint kialakítása csupán órákat vesz igénybe. A rendszer környezetbarát, hiszen szakszerű tárolás esetén akár 8-10 alkalommal is felhasználható. A szegedi vízügytől 15 szakember kapott elméleti és operatív képzést a mobilgát összeállításáról, üzemeltetéséről és szét szereléséről.

Frank Szabolcs

A román-magyar vízszolgáltatásról

2019 nyarán kapcsolódtam be a magyar-román határvízi együttműködési feladatok tolmácsolásába, fordításába. A vízügynél ezidáig eltöltött két és fél év alatt, a szakági kollégáktól hallottak, tanultak alapján úgy látom, hogy a román-magyar vízszolgáltatás egy meghatározó pont a két szomszédos ország közös vízügyi feladatai között.

Igazgatóságunk működési területén a mezőgazdasági vízszolgáltatás számottevő. A térség jellemző domborzati formája a síkság, országos viszonylatban kiemelkedő értékű termékeny talajok alakultak itt ki (Békés megye), ahol a növénytermesztés igen fontos megélhetési forrás a lakosságnak. A sok napsütés, gyakori aszály mellett a csapadék évi eloszlása egyenetlen.

A nagy táblás termesztés-technológia megkívánja a növénykultúrák öntözését. Az ehhez szükséges öntözővízet nagyobb részben Igazgatóságunk szolgáltatja.

Az ATIVIZIG működési területén található vízkivételek, mint például a Maros jobb parti Cservölgyi szivattyútelep, nem tudják teljes mértékben ellátni az Apátfalva-Mezőhegyesi öntözőrendszert, ezért a szomszédunktól, Romániától is igénybe kell venni a vízszolgáltatást.

Ennek a szolgáltatásnak különféle rendeletek, szerződések adnak keretet.

A 196/2004. (VI.21.) Kormányrendelet szabályozza a határvizek védelmét a fenntartható hasznosítási céljából folytatandó együttműködésről Magyaror-

szág és Románia között. Erről Budapesten 2003 szeptemberében egyezmény is született. Az egyezmény előírásai szerint a két szomszédos ország közötti együttműködés előmozdítására megalakult a Magyar-Román Vízügyi Bizottság. Ennek feladatai közé tartozik a határt átmetsző csatornákon és csatornarendszereken keresztül történő ökológiai vízigény biztosítása, továbbá vízszolgáltatási igények kielégítésére történő vízlevezetések vizsgálata az említett csatornarendszereken keresztül.

Az ATIVIZIG a román vízügyi szervekkel minden év tavaszán, az öntözési szezon megkezdése előtt a vízgazdálkodási jellegű szolgáltatásról szerződést köt. A szerződés megkötésére és aláírására a magyar és román Felek résztvevői az ATIVIZIG, mint megrendelő, a román vízügyi szervektől a „Romániai Vizek” Nemzeti Igazgatósága és Meliorációs Nemzeti Ügynökség, mint Szolgáltatók. A Szolgáltatók felkérés alapján és megrendelésre vízgazdálkodási jellegű szolgáltatást teljesítenek marosi víz átvezetése érdekében, a megrendelő ATIVIZIG részére. A szerződés tárgyát képező öntözővizet a román partner a Kismaros – Összekötő csatorna – Szárazér-csatornákon keresztül, az Aradi szivattyútelep és a Tornyai szivattyútelep igénybevételével vezeti át. Az államhatáron átvezetett víz a Királyhegyes-Száraz-ér 97+441 km szelvényében történik. Az igényelt víz Dombegyháza és Mezőhegyes mezőgazdasági területeinek öntözésére szolgál. A Vízrendezési és Öntözési Osztály beszámolója alapján a 2020. évben a Romániából átvezetett vízmennyiség 2.408.690 m³ volt.

Idei évben a vízszolgáltatási szerződések 2021 áprilisában aláírásra kerültek. A 2020. és 2021. évi

öntözési szerződések aláírását illetően személyes találkozás nem valósulhatott meg a szerződő Felek között, tekintettel a járványügyi helyzetre. Az ezzel kapcsolatos adatcserét, ügyintézését elektronikus úton szerveztük meg.

Az öntözővíz megrendelését követően a szerződő Felek minden hónapban jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyben rögzítik az átvezetett vízmennyiséget.

A román-magyar vízszolgáltatás kapcsán történt egyeztetések, szerződéskötések és minden ezzel kapcsolatos kommunikáció ezidáig zökkenőmentesen

valósult meg. Bízom abban, hogy a jövőben is „jó mederben” zajlik ez az együttműködés.

MIHÁLY Emese

területi műszaki referens,
Műszaki Biztonsági Szolgálat

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ nyilvántartja, aktualizálja és ügyintézi a szivattyútelepek vízjogi-üzemelési engedélyeit, műszaki leírásait
- ▶ megszervezi a vízmércékkel kapcsolatos fenntartási, javítási feladatokat

A Magyar-Szerb Vízminőségvédelmi Albizottság pandémia alatti munkája

A határvízi együttműködések keretében folyó munka a COVID-19 világjárvány harmadik hullámának idején sem szünetelt. A szakértők munkája során egyre inkább rutinszerűvé válik az elektronikus úton történő kommunikáció. Bár az adategyeztetések bonyolult folyamatát néha nehézkessé teszi a személyes jelenlét és a kötetlen megbeszélések hiánya, de az elmúlt időszak igazolta, hogy képesek vagyunk mindenhez alkalmazkodni, még ehhez a sokszor kétségbeejtően nehéz helyzethez is.

A pandémia ellenére a Magyar-Szerb Vízminőségvédelmi Albizottság munkájához szükséges mintavételeket és analíziseket az illetékes kormányhivatalok környezetvédelmi laboratóriumai a működési szabályzatnak és az aktuális munkaprogramnak megfelelően továbbra is folyamatosan végrehajtották és végrehajtották.

A COVID-19 világjárványra való tekintettel az elmúlt időszakban közös mintavételekre nem került sor, a Felek mintavételeiket saját országuk határszelvényeiben egyidejűleg végezték.

Az Albizottság soron következő találkozásának megtartására a magyar Fél szervezésében 2021. március 29-én online módon került sor. Az ehhez szükséges előkészítési feladatok végrehajtása és az elektronikus adategyeztetés 2021. év elejétől folyamatosan zajlott.

Az albizottsági ülésen a szakértők áttekintették a 2019. évi közös vizsgálatokat, értékelték az eredményeket, és azok időbeli változását. A magyar Fél tájékoztatást nyújtott MVM Paksi Atomerőmű Zrt. 2019. évi üzemelési adatairól, illetve a Bácsbokodi-Kígyós-csatorna szennyezésével kapcsolatos elmúlt időszakban megtett intézkedésekről és eredményekről.

Az elszennyezett csatorna rossz vízminőségének megszüntetése megoldódni látszik. A SOLE MIZO

Zrt. szennyvíztisztító telepe elkészült, 2020.09.01-től annak próbaüzeme folyik. A telephelyen belüli, az eredeti, elavult előtisztítóról a szennyvíz lekötésre került, így ma már csak a jó hatásfokú, modern, új tisztító telep üzemel. Az eddigi próbaüzemi előzetes mérések alapján a telep tisztítási határfoka minden hatályos jogszabálynak és hatósági előírásnak meg fog felelni. A SOLE MIZO Zrt. új üzemi szennyvíztisztító telepének tisztított szennyvíze a Vajüzemi-csatornán keresztül közvetlen bebocsátás útján kerül a Bácsbokodi-Kígyós-csatornába, az eredeti - Bácsbokodi szennyvíztisztító telep tisztított vízének kibocsátási szelvénye felett mintegy 300 méterrel.

A Bácsbokodi szennyvíztisztító telep, melyre a SOLE MIZO Zrt. ipari szennyvíze is rá volt kötve, és maga a szennyezés kibocsátási pontja volt, mára bezárásra került, onnan szennyvízterhelés a csatornát nem éri. A Bácsbokodi-Kígyós-csatorna vízminőségében az új tisztító telep hosszú távú üzemszerű működése esetén jelentős javulás várható.

Az Magyar-Szerb Vízminőségvédelmi Albizottság jelenleg az elkészített munkaprogramjának megfelelően, a határmenti víztestek 2020. évi mérési eredményeit egyezteteti és értékeli, – a szerb Fél általi szervezésben – várhatóan még mindig online módon megrendezésre kerülő nyári találkozásának zökkenőmentes lebonyolítása érdekében.

NÉMETHY Tímea

vízminőség-védelmi referens,
Titkárság

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja és teljeskörűen elvégzi az Igazgatóság környezet-, és természetvédelmi szakmai ügyeit
- ellátja a Magyar-Szerb, illetve a Magyar-Román Vízminőségvédelmi Albizottság vezetői feladatait

VÍZTÜKÖR

Interjú Makainé Csík Anikó gátbiztossal

ugyanazon a feladatokat maradéktalanul ellásd, mint a férfi kollégák? Aprópó, hogyan fogadtak a férfi gáttörők?

Ez egy remek kérdés. Azt, hogy nőként gáttör lettem, a sors hozta így. Helyesbítenék, mert a szakaszunkon az öcsödi őrzésben is női gáttör teljesít szolgálatot. Szerintem minden nőben megvannak azok a képességek, amik a férfiakban is. Lehet, hogy lassabban, de egyszerűbben oldunk meg sok mindent. Mivel 2008-ban már 19 éve ismertek a kollégák, ezért könnyebb helyzetben voltam, mintha idegenként kerülök ide.

▶ *Tehát így könnyebben elfogadtak Téged?*

Véleményem szerint igen, így könnyebben befogadtak, a szakasz gáttörői mindig is jó viszonyban voltak egymással. A tapasztalt kollégák, a „régimotorosok”, Benyó Gyuri, Lipcsei Jani és Rónyai Bálint mindig segítettek, ha valahol elakadtam.

▶ *2009-ben vízkárelhárító tanfolyamot végeztél, amit kitűnő eredménnyel zártál, 2015-ben pedig építő- és anyagmozgató gépkezelői szakképzést is szereztél. Hölgyként nem álltak távol Tőled, nem voltak nehezek ezek a képzések? Érdekel, szeretted?*

Igaz, hogy ezek a képzések nem feltétlenül álltak a legközelebb hozzám, azonban mindig igyekszem a tőlem telhető legjobbat nyújtani mindenben. A vízkárelhárító tanfolyam sok hasznos ismerettel, információval szolgált számomra.

▶ *Egy évvel azután, hogy gáttör lettél, 2019-ben a kiváló munkád elismeréseként máris gátbiztosnak nevezett ki az Igazgatóság vezetője. Hogyan élted meg ezt az előrelépést, mennyiben változtak meg a feladataid?*

Örültem, mert szakmailag új kihívásokat hozott. Feladataim közé tartozik gátbiztosként a napi jelentések összegyűjtése és továbbítása a szakaszmérnökségre, havonta egyszer végigjárni a 11.08-as árvízvédelmi szakasz teljes területét és az itt folyó munkálatok ellenőrzésében való aktív részvétel.

▶ *Számos árvízvédekezést is megéltél már, így a nagyobb 2000. és 2006. évi rendkívüli védekezésekben is tevékenykedtél. Milyen feladataid voltak a védekezések során?*

Akkoriban még a védekezések során telefonos szolgálatot teljesítettem, adminisztráltam a ki- és beérkező

anyagokat, segítettem a segédörök toborzásában, illetve eligazításában. A 2006-os védekezés hozadékaként megépült az úgynevezett Bajai út, ami azóta is megkönnyíti az életünket.

▶ *Hölgyként hogyan birkózol meg a közfoglalkoztatott dolgozók irányításával? Együttműködők, elfogadnak? Hány főt irányítasz jelenleg?*

Jelenleg 10 fő dolgozik az őrzésben. Minden itt dolgozóval jó munkakapcsolatot ápolunk, de tudják, hogy személyes jellegű problémáikkal is bármikor fordulhatnak hozzám, és ha tudok, segítek.

▶ *Szeretted csinálni a gáttöri, illetve most már a gátbiztosi munkát? Szeretsz kint élni a tanyán? Hallom sok állatot is tartasz. Tudom, az őrzésben is mindenki „Tyúkanyója” vagy. Mi okoz örömet számodra ebben a munkában, ebben az életformában?*

Még mindig megvannak a szépségei a hivatásomnak, a természetben tevékenykedhetek, de sajnos egyre több az adminisztratív feladat. Nagyon szeretek itt élni, most már csak hobbi szinten tartok állatokat. A 11.08-as szakasz gáttörői egy nagy családot alkotnak, hiszen munkakapcsolaton kívül személyes kötődések is kialakultak. Tudunk egymás legjobb és legrosszabb pillanatairól is, és ha kell, ott vagyunk egymásnak.

▶ *Elárulhatjuk a kedves Olvasóknak, hogy ugyan nagyon fiatal vagy, de egy ideje már nagymamaként is helytállsz. Mesélsz egy picit az unokádról?*

A pici unokám a sok bánat után fényt hozott az életembe. Zolikának hívják, most két éves és nagyon szeret ő is a szabadban lenni, egyszer talán majd ő is a gáttör hivatást választja.

▶ *Büszke lennél Rá, ha gáttörként szolgálná majd a vízügyet Ő is?*

Amennyiben ezt választja, és boldoggá teszi, nagyon büszke nagymama lennék.

Kedves Anikó! Nagyon szépen köszönöm az interjút! Azt gondolom, hogy minden kolléganőnk nevében elismerésemet fejezhetem ki, hogy hölgyként ilyen példaértékű munkát végzel gáttörként, gátbiztosként! További nagyon sok sikert kívánok Neked mind a munkában, mind a magánéletben, ehhez pedig nagyon jó egészséget!

Nagyszöllősi Nóra

Április 22-én a Föld napját ünnepelték világszerte

„Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?” Így hangzik a Föld napja mozgalom egyik jelmondata. 2009-ben Evo Morales bolíviai elnök kezdeményezésére az ENSZ április 22-ét a „Földanya Nemzetközi Napjára”-vá nyilvánította.

Az első Föld napján 1970. április 22-én, Denis Hayes amerikai egyetemista kezdeményezésére, 20 millió amerikai emelte fel szavát a természetért. Ez a történelmi jelentőségű esemény az Egyesült Államokban – és az ország határain túl is – fontos változásokat hozott: az USA-ban szigorú törvények születtek a levegő és a vizek védelmére, új kör-

Hulladék eltávolítása a Felső-Tiszán

nyezetvédő szervezetek alakultak, és több millió ember tért át ökológiailag érzékenyebb életvitelre.

Húsz évvel később Hayes és barátai, az ökológiai válság jeleit (a bioszféra pusztulását, az ipari szennyezést, az őserdők irtását, a sivatagosodást, az üvegházhatást, az ózonlyukakat, a veszélyes hulladékokat, a túlnépesedést, a savas esőt, az óceánok szennyezettségét stb.) látva kezdeményezték, hogy az 1990-es évek - a környezet évtizedeként - a közös felelősségre hívják fel a figyelmet. Ennek érdekében 1989-ben Kaliforniában létrehozták a Föld Napja Nemzetközi Hírközpontot.

Magyarországon környezetvédők 1990-ben alapították meg a Föld Napja Alapítványt és hírközpontot is létrehoztak az első magyar Föld napja eseményeinek koordinálására. Azóta emlékezik meg a magyarság e jeles napról. Évről évre egyre többen érzik úgy, hogy legalább ezen a napon tegyenek valamit a környezetük érdekében.

A Föld napján való megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy mindenki mérlegelje, hogy kíméletesen bánik-e környezetével, és mit tesz azért, hogy a természet és benne az ember egészségesebben éljen. A Föld napját azonban nem csak ünnepelni kell! Egész évben úgy kell viselkednünk, élnünk, hogy szűkebb és tágabb környezetünket is óvjuk. Nap,

mint nap szembesülhetünk azzal, hogy bolygónk veszélyben van. Elegendő körülnéznünk... mindenhol szemét, ott is, ahol nem kellene.

Nyugodt lélekkel sétálunk el egy szemétkupac mellett, mondván ez nem az én szemetem. Jogosan merül fel a kérdés: mit tehetünk mi „kisemberek”? Megállíthatjuk ezt a pusztítást? A természetvédelem mellett erkölcsi felelősséget is vállalnunk kell a következő nemzedék iránt, hogy megőrizzük számukra is a Földet, és annak természeti erőforrásait. A legfontosabb persze az, hogy ne csak beszéljünk ezekről a dolgokról, hanem tetteinkkel, életvitelünkkel mutassunk példát!

KÖRNYEZETTUDATOS ÉLETMÓDDAL SEGÍTHETÜNK

Az utóbbi egy évben, a világválság kezdete óta sajnos mindennapjaink részévé vált az arcmaszka használata. Sok fajta mosható, újrahasználatos maszk létezik, de amennyiben egyszerű használatos arcvédőt és gumikesztyűt használ, azt hulladékgyűjtőbe dobja, ne károsítsuk ezzel is a környezetet, az élővilágot!

Egy friss felmérés szerint havonta 129 milliárd arcmaszkot dobnak el világszerte, percenként mintegy 3 milliót. Az eldobott maszkok döntő többsége mikroszálakból készül, így a hulladék jelentős mennyiségben gyarapítja a világban egyébként is komoly problémát okozó műanyagszennyezést.

Új típusú hulladék vizeinkben: maszk és gumikesztyű

Öltözzünk az időjárásnak megfelelően!

Otthonunkban ez az energiatakarékosság leggyorsabb és legolcsóbb módja. Egy fokos hőmérséklet-csökkenés a fejlett világ egy átlagos háztartásban évi egyharmad tonna szén-dioxid kibocsátás megspórolásával jár.

Autózás helyett tömegközlekedés

Ha autó helyett a tömegközlekedést használjuk, akkor 60%-kal csökkenthetjük a közlekedésből eredő üvegházhatású gázok kibocsátását. Sokat tehetünk, ha rövid és felesleges utakra nem autóval megyünk.

Törődjünk a háztartási gépekkel!

Otthon a fűtés és a hűtés után az elektromos eszközök és a világítótestek a legnagyobb energiafogyasztók. A készenléti állapotban tartott eszközök energiafogyasztása az USA-ban évente 50 millió tonna üvegházhatású gáz kibocsátásáért felelős. A háztartási berendezésekbe sok fém és műanyagot építenek be, ezért ne rohanjunk mindig megvenni a legújabb modelleket.

Csökkentés, újrafelhasználás, újrafeldolgozás

Angolul ez a 3R program (reduce, reuse, recycle). Legfontosabb a csökkentés. Egyre több csomagolóanyagot, reklámszemetet dobunk ki, rengeteg felesleges tárgyat veszünk a reklámok hatására. Használjunk műanyag zacskó helyett textil vagy új-

rahasznosítható papír táskát. A műanyag poharakat, szívószalakat stb. szintén helyettesítsük papírból készült termékekkel.

Munkahelyén is gondoljon a környezet megővására!

A globális felmelegedés elleni harc az otthonokban kezdődik, de a munkahelyeken is folytatni kell. Ha energiatakarékos eszközökkel szereljük fel az irodát, ha lekapcsoljuk a felesleges világítást, ha a papír mindkét oldalára nyomtatunk, akkor máris jelentősen hozzájárultunk a károsanyag-kibocsátás csökkentéséhez.

Összeállította: Nagyszöllősi Nóra

Fotók és szöveg forrása: internet

DR. PÁLFAI IMRE,
a magyar vízgazdálkodás egyik kiemelkedő alakjának szakmai életútja

Pálfi Imre Orosházán született 1935. június 19-én. Az itteni Táncsics Mihály Általános Gimnáziumban 1953-ban érettségizett. Ezt követően két évig Budapesten a Mélyépítési

Tervező Vállalat I. Csatornázási Osztályán szerkesztőként dolgozott. 1955-től az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Mérnöki Karának hallgatója volt. 1960-ban a Vízépítő szakon diplomázott. Ugyanitt szerzett 1971-ben mezőgazdasági vízgazdálkodási szakmérnöki oklevelet, 1975-ben pedig műszaki doktori címet (disszertációjának címe: Teljes beépítésű esőztető berendezések optimális kialakítása és tervezési irányelvei).

Mérnöki pályáját Szarvason az Öntözési és Rizstermesztési Kutató Intézet Kulturtechnikai Osztályán kezdte, ahol 1960–1964 között tudományos munkát végzett (fő kutatási témája a csökkenő öntözés dél-tiszántúli lehetőségeinek feltárása). Mellékfoglalkozásban – az Állami Gazdaságok Bács-Kiskun megyei, majd Békés-Csongrád megyei tervező csoportjánál – öntözőtelepeket tervezett. 1964-től 2000-ig az Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóságon (Szeged) dolgozott, előbb tervezőként, tervezési csoportvezetőként, tervezési osztályvezető-helyettesként, majd – 1971-1999 között – a Vízgazdálkodási Osztály vezetőjeként, végül igazgatói szaktanácsadóként. 1994-ben főtanácsosi címet kapott. 2000-től tervezői és szakértői tevékenységet folytatott egyéni vállalkozóként.

A vízügyi igazgatóságnál főleg a belvízrendszerek fejlesztését és új öntözőrendszerek létesítését megalapozó tanulmányterveket és beruházási programokat készített. Ezek nyomán valósult meg többek közt az Újszegedi és a Maros bal parti belvízrendszer bővítése, a Szentés-Dónáti öntözőfűrt, a Tiszaalpári, az Apátfalva-Mezőhegyesi és a Mindszent-Székkutasi öntözőrendszer. Irányító tervezője volt számos megyei és egyéb nagytérégi vízgazdálkodási távlati tervnek, pl. Csongrád megye vízrendezési koncepciójának és öntözés-fejlesztési tervének, továbbá a Duna-Tisza közti hátság vízellátási koncepciójának. Részt vett az 1970. évi és más nagyobb Tisza-völgyi árvízvédekezésben. Az 1990-es évek elején megszervezte és koordinálta a magyarországi holtágak állapotfelmérését.

Szakértőként közreműködött az 1984. évi Országos Vízgazdálkodási Keretterv összeállításában, több vízügyi műszaki irányelv (pl. Síkvidéki vízgyűjtők mértékadó fajlagos vízhozamának meghatározása, 1988) és stratégiai jellegű tanulmány kidolgozása-

sában, a regionális vízgazdálkodási tervezés módszertanának továbbfejlesztésében stb.

Kutatóként az 1980-as években a gyakorlatban jól alkalmazható módszert dolgozott ki a belvíz és az aszály hidrológiai jellemzésére és előrejelzésére. Megszerkesztette Magyarország belvíz-veszélyeztetettségi és aszályossági térképét. Aszályindexét nem csak itthon, de több szomszédos országban is használják. A Maros és a Tisza alsó szakaszára vonatkozó, munkatársaival közösen kidolgozott árvíz-előrejelző módszerét ugyancsak alkalmazzák.

Gazdag szakirodalmi munkásságát mintegy 400 kisebb-nagyobb publikáció jelzi. Az általa írt, illetve szerkesztett fontosabb könyvek: A mértékadó belvízhozam számítási módszerei (1988), Mezőgazdasági vízhasznosítás (1991), Változások a Duna-Tisza közti hátság vízháztartásában (1993), A Duna-Tisza közti hátság vízgazdálkodási problémái (1994), A víz szerepe és jelentősége az Alföldön (2000), Magyarország holtágai (2001), Oxbow-lakes in Hungary (2003), Belvizek és aszályok Magyarországon (2004), Az ATIVIZIG ötven éve (2006).

Rendkívül gazdag szakmai életpályája során számos nagytérégi fejlesztési tervet dolgozott ki, melyek közül több meg is valósult: Tiszaalpár vízgazdálkodási rendszer tanulmánya (1979), Ferencszállás-Kiszombor-Kübekháza közötti meliorált térség (Maros balpart) öntözésfejlesztési tanulmányterve (1985), A Csanádi vízgazdálkodási rendszer tanulmánya (1979), Apátfalva-Mezőhegyesi öntözőrendszer tanulmányterve és fejlesztése (1988, 1991, 1994), Nagytőke-Székkutasi öntözőrendszer koncepció terve (1972), Mindszent-Székkutasi öntözőrendszer (1990, 1991, 1992), Csongrád megye vízrendezés fejlesztési koncepció terve (1976), Békés megye komplex mezőgazdasági vízgazdálkodás fejlesztési terve (1977), Bács-Kiskun megye K-i részének komplex vízrendezés-fejlesztési terve (1978), Az Ativizig Tisza jobb parti területének távlati vízellátása felszíni vizekből (1986), Országos Vízgazdálkodási Kerettervek kidolgozásában való részvétel, Összefoglaló tanulmány a Duna-Tisza közti talajvízszint-süllyedés okairól és a vízhiányos helyzet javításának lehetőségeiről (1994), Az Alföld belvízi veszélyeztetettsége és aszálytérképe (2000), A Tisza fejlesztését befolyásoló vízrajzi kockázatok, erőforrások és lehetőségek (2000).

Meghívott előadóként több főiskolán, egyetemen és egyéb intézményben alkalmanként részt vett a vízügyi szakoktatásban, főleg a posztgraduális képzésben. 1989-ben a Pollack Mihály Műszaki főiskolától címzetes docens címet kapott.

BELÉPŐ DOLGOZÓK (márc. 1 - jún. 3. között)

Kozma Sándor Róbert (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Ördög Sebastian** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Ábrahám Zoltán** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Hegedűs Mihály** (Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnkőség), **Mijatov István** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Juhász Dávid** (Közgazdasági Osztály), **Maráz Gábor** (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály), **Szenczi Katalin** (Szentesi Szakaszmerőnkőség), **Seres László Lajos** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Merzáné Hemző Tünde** (Szentesi Szakaszmerőnkőség), **Jenei László János** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Vidumánszki Tamás** (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály)

KILÉPŐ DOLGOZÓK (márc. 1 - jún. 3. között)

Horváth Jánosné (Szentesi Szakaszmerőnkőség), **Kertész Gábor** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Halász István** (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály), **Slezák Antal** (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály), **Volford László** (Pályázati és Beruházási Osztály)

NYUGDÍJBA VONULT KOLLÉGÁINK

Szöke István szerelőipari szakmunkás (Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnkőség), **Patai Lajosné** vízrajzi üzemeltető (Szegedi Szakaszmerőnkőség), **Hüse Ferenc** szerelőipari szakmunkás (Műszaki Biztonsági Szolgálat).

Jó egészséget, aktív nyugdíjas éveket kívánunk!

AKIKTŐL BÚCSÚZUNK

2021. április 25-én váratlanul hunyt el életének 55. évében **Stienerné Dinnyés Edit**, a Titkárság munkatársa.

Május 25-én életének 86. évében **Dr. Pálfi Imre**, a Vízgazdálkodási Osztály nyugalmazott osztályvezetője távozott az élők sorából.

Emléküket kegyelettel megőrizzük.

„VÍZÜGYES” BABÁK

Pataki Dávidnak (Csongrádi Szakaszmerőnkőség) március 28-án **Nóra**,

Igaz Dániel Józsefnek (Műszaki Biztonsági Szolgálat) április 23-án **Dominik** nevű gyermeke született.

Gratulálunk és jó egészséget kívánunk!

dr. CSALA Éva

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály
2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

Újításai közül az 1960-as évek végén kifejlesztett csatornaméretező léccel a legjelentősebb, amelyet sokáig széles körben alkalmaztak.

Szakmai közéleti tevékenységet elsősorban a Magyar Hidrológiai Társaságban fejtett ki, ahol 1990-2003 között a Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály elnöke volt, 2007-től a társaság elnökségének tagja. A Magyar Mérnöki Kamarában két választási cikluson át a Vízépítési és a Vízgazdálkodási Tagozat Minősítő Bizottságában dolgozott. 1991-től a Vízügyi Közlemények szerkesztő-bizottságának, 1994-től a Csongrád megyéért Alapítvány kuratóriumának, 2006-2008 között a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatósága tanácsadó testületének, 2008-ban a Tiszai Alföld jövőért projekt tanácsadó testületének tagja.

Emlékezés Dr. Pálfi Imrére

Imre – miután minden korosztály így hívta – alakja még mindig előttem van, ahogy ballonkabátjában mosolyogva beköszön a szobába.

Első találkozásunk lassan 20 éve történt, még kezdő vízügyi koromban, amikor a Tisza mederváltozásai foglalkoztattak. Ajánlásra vittem fel neki a harmadik emeletre a diplomamunkám, amelyet ígéretéhez híven el is olvasott és folytatásra javasolt. Szikár, magas alakja akkor még idegen volt számomra.

2005-ben felkerültem a harmadik emeletre, innen datálható közös szakmai munkánk kezdete, amely az első időben számomra szerkesztői feladatokat jelentett, de szerencsére ezen együttműködés során Imre számos szakmai észrevételt osztott meg velem. Alapossága már-már „bosszantó” volt, erről Ágoston Bence kolléga is tudna mesélni. A megírt elemzések ellenőrzése közben jellegzetes betűit róta a margóra, míg tökéletes nem lett a munka. Az évek során egyre több szálon kapcsolódtunk össze, közös ebédek, közös vonatkozás az akkori VKKI-ba (*Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság – a szerk.*), sok óra szakmai és magánbeszélgetés.

Szakértelme vitathatatlan volt, mind helyi, mind középírányítói szinten támaszkodtak széleskörű ismereteire, legyen az öntözés, belvíz vagy aszály. Ahogy ma fogalmazunk, még a régi idők mérnökének számított, a kifejezés lehető legpozitívabb értelmében.

Úriember volt, nemcsak akkor, amikor szakmai véleményt fogalmazott meg szóban vagy írásban – ilyenkor különösen ügyelt a megfelelően elegáns kifejezésekre –, hanem a mindennapi életben is.

Egyszer megkérdeztem Tőle, hogy árulja el, miért jár öltöny-nyakkendőben minden nap (Imre

Kitüntetései, elismerései: Árvízvédelemért Érem (1970, 1980, 2006), Kiváló Újító arany fokozata (1979), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1982), Vitális Sándor szakirodalmi nívódíj (1986, 1992, 2004), „Emberi környezetért” kitüntető jelvény (1988), Csongrád Megyei Közgyűlés Alkotói Díja (1993), „Alsó-Tisza Vidékért” Emlékplakett (1995), Schafarzik Ferenc emlékérem (1995), Oroszlány István Emlékérem (1997), Vásárhelyi Pál Díj (1999), Kvassay Jenő díj (2000), „Pro Regione – Alföldért” díj (2003), Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (2004), Tiszteletbeli Mérnöki Kamarai Tag (2008).

Élete és pályája példaként szolgálhat az Igazgatóság valamennyi munkatársa számára.

nyugdíjas évei alatt is szinte naponta, amíg egészségi állapota engedte, bejárt dolgozni), egész egyszerűen ennyit mondott: „Tisztelem annyira a munkahelyem és a kollégáim, hogy így járjak.” Ezen fontos lenne ma is elgondolkozni az aktív dolgozóknak! Imre nem hiúságból járt elegánsan, nem engedhette meg magának, hogy ne adja meg az alapvető tiszteletet!

A Budapestre tartó vonatkozás során ismertem meg igazán, az emberi oldala ott vált egyre nyilvánvalóbbá. Mindig törekedett a jó megoldásra, magában mosolygott a botladozó, nem elég színvonalas előadásokon, cikkeken, tanulmányokon, de soha nem mondta meg mai szóhasználatával élve a „tutit”. Imádtam a feleségét, az operát, a komolyzenét, utóbbival engem is sikerült megfertőznie.

Munkásságát tekintve talán a zene irányából lehetne legjobban megközelíteni. Művész volt, igazi komponista, aki nemcsak a szabályokat, a törvényszerűségeket ismerte magas színvonalon, a szépérzéke is rendkívül fejlett volt, „vált fülű” volt a mérnökök között, aki az elméleti tudást a gyakorlat számára képes volt transzformálni. Mérnöki zenét írt, amely hallhatóvá tette mindenki számára a vízgazdálkodási feladatokat, ugyanakkor a mű végén ott volt a lehetséges megoldás, a katarzis. Nem tudnám felsorolni a cikkek sokaságát, amelyeket írt, az előadásokat, amiket tartott, szerencsére a könyvei ma is elérhetőek. Bízom benne, hogy lesznek követői, megismerik munkásságát, és legalább lélekben állva tapsolnak a műszaki zeneszerző művei „hallgatását” követően.

Kedves Imre, köszönöm segítségét, iránymutatásod, emberi jószágod!

Fiala Károly

Elköszönés Dr. Pálfi Imrétől

E sorok írójaként szakmailag és emberileg rendkívül sokat köszönhetek Dr. Pálfi Imrének. Most, hogy ebben az évben újra el kell köszönöm valakitől, ismételten hatalmába kerít az az érzés, ami a magunkhoz közeli ember, kolléga, támogató elvesztése kapcsán előtör. Szóljon ez a szerény visszaemlékezés arról a nagyszerű emberről, akinek ez a munkahely SZOLGÁLATOT jelentett, akinek a megoldandó feladatok KIHÍVÁST, akinek a munkatársai FELELŐSSÉGVÁLLÁST jelentettek.

1994-ben kerültem a Dr. Pálfi Imre által vezetett Vízgazdálkodási Osztályra, telve reménnyel és elszántsággal. Azonnal megtapasztalhattam azt a készséges viszonyt, amivel munkatársaihoz közeledtem. Pályakezdő mérnökként, telve ambícióval és „világmegváltó” tervekkel, gyorsan fel kellett ismernem „gyengeségeimet”. Látva Imre hihetetlen szakmai felkészültségét és alázatát a felmerülő feladatokkal kapcsolatban, rögtön ráébredtem, hogy „itt bizony sokat kell még fejlődni”. Az évek során minden támogatást megkaptam tőle – csakúgy, mint mindenki, aki segítségét kérte – és tudatosan nekem irányított feladataival állított egyre nagyobb, egyre komolyabb kihívások elé.

Az élet úgy hozta, hogy a fejlesztési tervek kidolgozásával kapcsolatban felmerülő szakmai feladatokba vont be először. Emlékszem, hogy amikor áttekintettem Imre ilyen jellegű munkásságát, megdöbbentem azok nagy számán. Aztán, amikor a rám osztott feladataimat igyekeztem legjobb tudásom szerint kidolgozni, eszméltem rá nagyfokú maximalizmusára, amelyet magától és munkatársaitól elvárt. Amikor nagy nehezen a tervezett csatorna „próba” hossz-szelvényét vittem bemutatni neki, ő csak szerényem mosolyogva azt mondta „köszönöm, de hol a többi változat?”. Minden feladat megoldását nagyon alapos problémafeltárással kezdte, majd szinte valamennyi megoldási változat kimunkálását követően választotta ki a legmegfelelőbbet. Rendkívüli gyakorlata volt a tervezési feladatok megvalósításában. Ő még nem digitális terepmodellből „generálta ki” a nyomvonalakat, hanem gyakorlatilag megtanulta a térképen feltüntetett magassági adatokat, majd minden esetben helyszíni bejáráson alkotott képet a megoldandó feladatról. Ezt követően dolgozta ki a műszaki megoldásokat, melyet minden esetben alapos számításokkal támasztott alá. A fejlesztési elképzelések, tervek logikus és érthető nyelvezetű dokumentálása jelentette a feladat lezárását. Ő maga is így járt el és munkatársaitól is ezt várta.

Komplex megközelítéssel kezelte a vízgazdálkodás egészét. Tudta, hogy csak itt az irodaházban léteznek szakágazatok. A vízgyűjtőn, valós körülmények között szinte kizárólag csak komplex problémák azonosíthatók. Nem létezik öntözés vízrendezés nélkül. Nem létezik belvízvédekezés a felszín alatti vizek helyzetének ismerete nélkül, nem létezik árvízvéde-

kezés a vízgyűjtő ismerete nélkül, nem létezik víz-állás előrejelzés a Kárpátok természeti földrajzának ismerete nélkül, nem létezik területfejlesztés vízgazdálkodás nélkül.

Kortásait megelőzve felismerte annak szükségességét, hogy a vízgazdálkodási tervek ne önmagukban létezzenek, hanem hangoztatta a területfejlesztéssel való szoros összhang szükségességét.

Munkássága a vízgazdálkodás szinte teljes témakörét felölelte. Magyarországon az elsők között ismerte fel a holtágak rehabilitációjának fontosságát, és irányításával került megalkotásra a hazai holtágak katasztere, mely maig alapmű a témában. A holtágak rehabilitációs munkálatainak módszertani megalapozása is nevéhez kapcsolódik.

A belvizek előfordulásának kérdéskörében rejlő szakmai feladatok megoldására, irányításával készült el a hazánk teljes területére kidolgozott belvív-veszélyeztetettségi térkép.

Érzékelve a vízgyűjtő szintű tervezés szükségességét, alkotó tagja volt a hazai vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési folyamat módszertani megalapozását végző szakértői csapatnak. Az elkészült metodika elsők között a Maros magyarországi vízgyűjtőjén került alkalmazásra.

A felmerülő műszaki feladatok kidolgozására azokban az esetekben, amikor a meglévő számítási eljárások nem, vagy csak nehézkesen vezettek eredményre, új méretezési eljárásokat, értékelési módszereket dolgozott ki. Nevéhez kapcsolódik a BVI – bevív-veszélyeztetettség, és PAI – Pálfi-féle Aszály index, melyek nemcsak a hazai, hanem az európai gyakorlatban is iskolateremtő volt.

Mindezek mellett mindig és mindenkihez volt egy kedves őszinte szava. Kedves stílusával, előzékenységével, készségességével rendkívüli népszerűségnek örvendett. Szakmai felkészültsége és tapasztalata, tudományos publikációi és elért eredményei a pályatársak elismerését biztosították számára az országhatárokon belül és kívül egyaránt.

Sajnos nem maradt idő, hogy Imrével a korábbi beszélgetéseket folytathassam, tanácsait kikérhessem. Azt hiszem, hogy hálás lehetek azért, hogy egy ilyen NAGYSZERŰ EMBER mellett dolgozhattam és bízom benne, hogy ezen megemlékezés kapcsán azok is betekintést kaphattak Dr. Pálfi Imre munkásságába, akiknek személyesen nem volt lehetősége vele dolgozni.

Kedves Imre, nyugodj békében.

Dr. Kozák Péter
az egykori Vízgazdálkodási Osztály dolgozója,
igazgató

Búcsúzás Stienerné Dinnyés Editről

Drága Editke!
Sajnos bekövetkezett, amitől tartottam és most búcsúznunk kell Tőled. Hidd el nem ezt akartuk, nem erre készültünk. Nagyon vártuk, hogy újra közöttünk legyél.

Te azon csodák közé tartoztál számunkra, akinek a nevével csupa nagybetűvel kell írni. Csodálatos segítő-készséged, munkabírásd és végtelen alázatod számunkra példa volt. Amikor ezt próbáltuk elmondani Neked, csak legyintettél kedvesen mosolyogva és mondtad: „ugyan már...”

Te mindig mindenkivel kedves, megértő voltál. Számomra a VÍZÜGY a második családot jelentette. Mi, akik ugyanennek a családnak a tagjainak tartottuk/tartjuk magunkat nagyon nagyra értékeltük/értékeljük ezt a kötődést. Habár az élet minden családban hoz nehézségeket, de hoz örömet és nevetést is. Rád mindig számíthattunk, akár a munkahelyi feladatokban, akár az örömteli percekben. Különleges képességed volt arra, hogy megérezd a másik gondját-baját, és elsőként nyújtottál segítő kezet a rászorulóknak. Sokszor voltál testvér vagy gyermek, a rászoruló vérszerinti rokonai helyett, és segítettél. Mindig és önzetlenül. Talán az ilyen emberekre, munkatársakra illik a jelző: „áldozatkész”. S, hogy mit kaptál a VÍZÜGY-től? Bízom benne, hogy legalább annak a szeretnek és kötődésnek a töredékét

viszra tudtuk adni, amit Tőled kaptunk. Tudjuk, hogy voltak, akik visszaéltek a jószággal, de csak remélni tudjuk, hogy a többség szeretetét és elismerését érezted.

Röviden idézzük fel pályádat: Vízügyes szolgálatodat 1984. október 14-én kezdted meg a Közgazdasági Osztályon, majd 1993-tól a Vízgazdálkodási Osztályon láttad el feladataidat. 2003-tól a Csongrád Megyei Mérnöki Kamarában segítettél a VÍZÜGY-et, majd egy rövid kitérőt tettél a magánvállalkozás világába. 2009. november 1-jével érkezted vissza a vízügyi szolgálatba, az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez főelőadó, későbbiekben vízkészlet-járulék ügyintéző munkakörbe. 2014. január 1-től az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Hatóság állományában, majd a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál végezted munkádat lelkiismeretesen. 2017. február 1-től kerültél vissza első munkahelyedhez az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz a Titkárság állományába, ahol a műszaki igazgató-helyettesi munkát segítettél titkárnóként.

Drága Editke!
Mi többek voltunk azzal, hogy ismerhettünk Téged és most sokkal kevesebbek vagyunk, hogy már nem lehetünk Veled. Nyugodj békében!

Dr. Kozák Péter

Kitüntetések átadása karantén után

A világvárvány miatt már több mint egy éve nem volt lehetőség megrendezni a vízügyi ágazat eseményeit, azonban a korlátozások enyhítése most megengedték, hogy ugyan más feltételekkel, de ünnepi körülmények között átadhassa az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság vezetése azon elismeréseket, melyeket a Belügyminisztérium, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, illetve az Igazgatóság ítelt meg munkatársai számára az elmúlt időszakban.

Dr. Grománé Tóth Erikát a Vízrendezési és Öntözési Osztály nyugalmazott szakágazati vezetőjét 2020-ban a Belügyminisztérium a Víz Világnapja alkalmából „Ministeri Elismerő Oklevél” kitüntetésben részesítette.

Török Gábor a Szegedi Szakmérnökség gátőre a 2021. március 15-i Nemzeti Ünneppel alkalmából „Főigazgatói Oklevél” elismerésben részesült.

Jászné Gyovai Ágnesnek a Szentesi Szakmérnökség vezetőjének az idei Víz Világnap alkalmából a Belügyminisztérium „Kvassay Jenő Emlékérem” elismerést adományozott.

Lázár Miklóst a Vízrajzi és Adattári Osztály szakágazati vezetőjét az Országos Vízügyi Főigazgatóság a Víz Világnapja alkalmából „Mosonyi Emil Díjban” részesítette.

Makainé Csík Anikó a Szentesi Szakmérnökség gátbiztosa a március 22-i Víz Világnap alkalmából

Dr. Grománé Tóth Erika

Török Gábor

Jászné Gyovai Ágnes

Lázár Miklós

Makainé Csík Anikó

Alsó-Tisza Vidékért Emlékermesek: Barla Enikő, Molnár Róbert, Ágoston Bence, Bartos Péter, Gyermán András

ből „Ministeri Elismerő Oklevél” belügyminisztériumi elismerésben részesült.

Továbbá, ahogyan az előző számban már hírt adtunk róla, az 1879-es Szegedi Nagyrárvíz évfordulóján „Alsó-Tisza Vidékért” emléklapok kitüntetésben részesültek számára is június elején gratulált személyesen az ATIVIZIG vezetése. Elismerést kapott **Ágoston Bence** a Vízvédelmi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály referense, **Barla Enikő** a Vízvédelmi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály vezetője, **Bartos Péter** a Szegedi Szakmérnökség szerelőipari munkatársa,

Gyermán András a Szentesi Szakmérnökség gátőre, **Molnár Róbert** a Műszaki Biztonsági Szolgálat szakágazati vezetője.

Dr. Kozák Péter kamarai kitüntetése

A Magyar Mérnöki Kamara május 28-án többek között oktatói és tudományos tevékenységéért, és a Dél-Alföldön végzett kiemelkedő vízgazdálkodási, tervezői munkájáért Zielinski Szilárd Díjat adományozott **Dr. Kozák Péter** igazgató részére.

Kollégáinknak a kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

Nagyszöllősi Nóra

Képzési élet a Covid után

Örömmel vettük tudomásul, hogy az életünk újra normális „kerékvágásban” folytatódik. Feloldották a jelenléti képzések megtartására vonatkozó tiltást, így Igazgatóságunkon júniusban megkezdhetjük a jelenléti oktatást. Munkatársaink sok érdekes tananyag közül választhatnak. Legnépszerűbb témák a belvízvédekezés és vízszolgáltatás, a vízminőség védelem, a provizóriumok telepítése a főcsatornák műtárgyaihoz, és a KRESZ ismeretek felfrissítése. Ezen kívül még lesznek előadások a jelentős vízgazdálkodási kérdésekről a dél-alföldi régióban, szó lesz az erdészeti ismeretekről az Igazgatóság működési területén található véderdők kezelése során, valamint a használatos földmunkagépek és adaptereinek ismeretése és bemutatása is napirendre kerül.

A képzések lebonyolítását továbbra is az Irinyi utcai irodaház előadótermében tervezzük, a szükséges egészségügyi előírások betartásával.

Párhuzamosan folynak az e-learning képzések is. Nagyon sokan választották az oktatásnak ezt a lehetőségét, hiszen vitathatatlanul sok előnye van. Egyre többen rendelkeznek számítógéppel, táblagéppel, és nem mellékesen talán sokaknál a kez-

deti idegenkedés is kezd oldódni a képzés módja ellen. Örömkre szolgál, hogy az Office programokon kívül már szakmai témájú tananyag is elérhető a középfokú állománykategóriába tartozó munkatársaink számára. Az elmúlt évhez hasonlóan lehetőség van az idegen nyelvű képzésekre is. Bár a tananyag elsajátításához hosszú idő áll rendelkezésre, mégis azt tanácsolom minden kedves munkatársnak, hogy mielőbb végezze el a képzést, ne kelljen az utolsó pillanatban kapkodni.

Ebben az évben a 4 éves oktatási ciklus végéhez érünk, sokan vagyunk részesei 2018. január 1-től ennek a képzési rendszernek, kíváncsian várjuk, mit hoz a jövő év.

MOLNÁRNÉ PAPP Judit

oktatási, képzési referens,
Titkárság

1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Igazgatóság oktatási és képzési feladatait
- ▶ közreműködik a belső továbbképzési programok kidolgozásában, lebonyolításában

II. Algyő-Petres Árvízi Emléktúra

E rovatban ugyan a jövőbeli eseményeket szokás ajánlani, azonban a szegedi VÍZÜGY és a szegediek életében fontos történelmi esemény, az 1879-es nagy árvíz kapcsán rendezett emléktúra már lapzártánk előtt lezajlott. Tekintve, hogy e jeles évforduló milyen lényeges helyet foglal el az éltünkben, így most egy utólagos beszámolót olvashatnak a következőkben a II. Algyő-Petres Árvízi Emléktúráról kollégánk, Bányai Máté tollából, aki részt vett az Algyői Tisza Szabadidő, Sport, Környezetvédő és Rekreációs Egyesület (ALTE) rendezvényén, melyet többek között az ATIVIZIG is támogatott együttműködésével.

A szerkesztő

A 2020-as év elején a futó és túrás eseményeket nézegetve egy érdekes esemény került elé: az 'I. Algyő-Petres Árvízi Emléktúra és Teljesítménytúra'. „Na, mi a szösz ez?” gondoltam, és kicsit jobban megnézve az esemény információkat egyből eldől, hogy hát erre elmegyünk. Hagyományteremtő jelleggel ezt az eseményt rendezték meg idén június 5-én a második alkalommal, amin „árvizesként” természetesen ismét részt szerettem volna venni.

Reggeli gyülekezés a Szent Anna kikötőnél (ALTE Fb foto)

Az emléktúrát az 1879-es szegedi nagyárvízre és annak áldozataira emlékezve rendezte meg tavaly is és idén is az Algyői Tisza Szabadidő, Sport, Környezetvédő és Rekreációs Egyesület (Algyői ALTE). A túra az Algyői Szent Anna kikötőből indult a Tisza jobb parti árvízvédelmi töltésén a Petresi töltésszakadás helyét jelző emléktábláig és ugyanezen útvonalon vissza. A kb. 29 km-es táv teljesíthető volt gyalogosan, kerékpárral és futva. A túra időpontja általában március 5-hez lehető legközelebbi hétvége lenne, de 2021-ben a járványhelyzet miatt az esemény átkerült június 5-re. A tavalyi év során elég nagy esőben kellett teljesíteni a távot, ezért rövidíteniük is kellett a szervezőknek. Az emléktábláig akkor nem tudunk kimenni csak a burkolt töltéskorona végéig, mert hát ugye a töltéskoronát mégse vághattuk össze holmi

emléktúra kedvéért. Na, hát idén új tét - új nyelvény, az előrejelzés fincsi felhőmentes 27-28°C-ot és erős UV-B sugárzást mondott, úgyhogy: reszless emléktábla, jövőnk! Mivel Algyő itt van a szomszédban, és egy másik nyári eseményre amúgy is gyűjteni kellett a kilométereket, így személy szerint azt gondoltam, hogy jó ötlet, ha a Vásárhely-Algyő oda-vissza távot is futva teszem meg. Azon persze el lehetne vitatkozni, hogy miért is volt ez jó ötlet...

A regisztráció szombat reggel 8-tól volt, nagyjából sikerült is pontosan érkezni. A túrára szép számban gyülekeztek az emberek minden korosztályból, összesen kb. 100-150 résztvevő lehetett. A rajtcsomagban kaptunk egy kis útravalót - banán, csoki - és egy szép csősalat a túra útvonalával, ha az árvízvédelmi töltésen esetleg valaki eltévedne. (Gondoltam rá, hogy a 28°C-ban felveszem, de aztán győzött a józan ész, már ha lehet ilyet mondani az „értelmes” vállalkásom függvényében.) Emellett a regisztráció során mindenki kapott egy kis szalagot, amit a Petresi fordítónál lévő frissítőponton az esemény időtartamára kihelyezett emlékfára lehetett felkötni. Így volt ez tavaly is, és a szervezők célja az, hogy idővel minél több ilyen kis emlék díszeljen ott.

A rajt előtt egy rövid megemlékezésre került sor, mely során a Szent Anna kikötőben álló emlék-vízmércéhez a Szabadidő Egyesület, az Algyői Önkormányzat és az ATIVIZIG képviselői helyeztek el virágot. A megemlékezést követően elrajtolt a túra, elsőként a gyalogosok, majd 10-10 perccel később a kerékpárosok és végül a futók. A táv teljesítése során gyönyörködhattunk a vízdali töltésnél rekedt pangóvízben, vagy a kaszálás alatt levő árvízvédelmi töltés látványának változatosságában, de olyan apróságokban is meg lehetett találni a szépséget, mint az éppen üzemelő Algyői vízkivétel vagy a Sándorfalvi gátórháznál fészkelő gólyák. A kalandvágyóbbak a Petresi fordítón túlmerészkedve, a közelben levő 'Repülő emlékművet', vagy a Percsorai gátórház mellett álló 'Hét nővér fáját' is megtekintették, én személy szerint nem voltam ilyen bátor, így is elég volt a táv. Petresnél frissítés, szalag felkötése, pacci az emléktáblának és irány vissza!

Ahogy fogytak a kilométerek, úgy kúszott fel egyre jobban az ég a nap; és hát, ami jó az árvíznek az nem jó a futóknak-túrázóknak, nevezetesen az, hogy töltés tetején semmi árnyék nincs, de legalább sok helyen megreked a meleg. Ezek után kisebbfajta megváltás volt az a 10-15 másodperc, amíg a célhoz közeledve áthaladtunk az Algyői vasúti és közúti

híd alatt. A töltéskoronára visszakapaszkodva még a túra végén is fontos tapasztalatokat gyűjt az ember: a töltéskaszálás során levágott fű csúszik! Sebjaj, az útirányt mutató polgárőr kolléga meghökken pillantása mindenért kárpótolt. A célba érve emléklapot és kis kütűzöt kaptunk, valamint hideg limonádét és mindenféle finomságot lehetett fogyasztani. A Szent Anna kikötőből nehéz szívvel jött el az ember látva, hogy mások milyen jóízűen fogyasztják a jól megérdemelt hideg sörüket, én meg önként vállalom még egy Algyő-Vásárhely etapot. Bravó, te vállaltad, úgy kell neked!

Végül azért csak hazaértem én is, és egy kiadós pihenést követően az esemény kapcsán csupa pozitív érzés maradt. Egyrészt jó volt látni az algyői szabadidős közösség összetartását, illetve azt a családi-kedvességet, ami az egész eseményt jellemezte. Másrészt pedig árvizesként volt jó látni azt, hogy a nem vízügyes, de a Tisza mentén élő emberek éle-

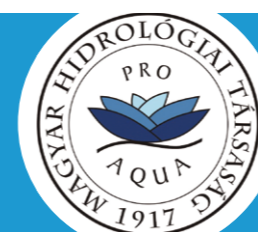
tének mennyire szerves részét képezi a folyó közelsége, továbbá ennyire fontosnak érzik, hogy méltó módon megemlékezzenek egy olyan eseményről, mint az 1879-es nagyárvíz. Én személy szerint igyekszem a jövőben is részt venni ezen az emléktúrán, már csak az árvizes jellege miatt is és minden kollégának csak jó szívvel tudom ajánlani!

BÁNYAI Máté

területi műszaki referens,
Műszaki Biztonsági Szolgálat
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik az Igazgatóság vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében
- ▶ gondoskodik a szakágazati munka keretéhez tartozó beruházási, egyéb felújítási feladatok, nagyobb volumenű fenntartási munkák műszaki előkészítéséről, műszaki tervezéséről vagy tervezettségéről
- ▶ ellátja a beruházások szakági műszaki felügyeletét

Tájékoztató és jelentkezési felhívás az MHT 2021. évi XXXVIII. Országos Vándorgyűlésére

2021-ben a XXXVIII. Országos Vándorgyűlést on-line formában rendezzük meg, amelyet öt szekcióban hirdetünk meg:

1. Vízkárelhárítás szekció
2. Területi vízgazdálkodás szekció
3. Települési vízgazdálkodási szekció
4. Infrastruktúra-fejlesztés szekció
5. Vízügytörténeti szekció

Az MHT 2021. évi XXXVIII. Országos (on-line) Vándorgyűlés szekcióinak témái az MHT weboldalán (<http://www.hidrologia.hu>), a „Rendezvényeink” menüpont alatt érhetőek el.

Az on-line vándorgyűlés tervezett időpontja: 2021. szeptember első fele.

1. Írásos dolgozatok befogadása és megjelentetése: A dolgozattal való jelentkezés beküldési határideje: 2021. április 20., az egyes szekciókba elfogadott témák írásos dolgozat formában való benyújtásának határideje: 2021. május 31.
2. Az írásos dolgozatokból kiválasztott előadások az on-line szekcióüléseken bemutatásra kerülnek. Ezekről készült videófelvétel előzetes megtekintését biztosítjuk a vándorgyűlés résztvevői számára.
3. Az On-line szekcióüléseken 3-5 kiválasztott előadás teljes terjedelmű bemutatására, a további előadások összefoglalására, kérdésekre és vitára kerül sor.

Az on-line formában megrendezésre kerülő MHT Vándorgyűlést - az előzetes egyeztetésünk alapján - az MMK Vízgazdálkodási és Vízépítési tagozata kamarai

továbbképzésként ismeri el. Ennek részleteiről az on-line vándorgyűlésen való részvétel jelentkezési felhívásának közzétételével adunk tájékoztatást.

ÉRDEKESSEGEK – HÍREK AZ MHT HONLAPJÁRÓL

Az 1970-es Tisza-völgyi „nagy árvízről” készített 4 részes dokumentum műsort a Kossuth Rádió.

- ▶ Ajánlom azoknak az érdeklődőknek, akik az 1970-es árvíz a védekezők személyes élményei és tapasztalatai alapján szeretnék jobban megismerni. Esetleg eddig még nem ismert részletekkel, szempontokkal is találkozhatnak.
- ▶ Ajánlom a vízkárelhárításban dolgozóknak, oktatóknak és főként a tanulóknak, hallgatóknak, akik ezt az élethivatást választották/választják. A részletgazdag és tanulságos elemzések, beszámolók, valamint a hanganyag melletti értékes illusztrációkkal, jól szemlélteti az élvezhető formában történeti ismeretátadást.

„Egyszer volt...” címen a Kossuth Rádióban az 1970. évi Tisza-völgyi árvízről, négy részes dokumentum műsor-sorozat, Szerkesztő-riporter: Kiss Péter Ernő. 3-4. rész Alsó-Tiszai és marosi védekezések. Megszólal Hajdu Dezső, nyugalmazott csongrádi szakaszmérnök és Forgó Géza, makói helytörténész. (<https://vdt.uni-nke.hu/videotar>)

Priváczkiné Hajdu Zsuzsanna
MHT Szegedi területi szervezet, titkár

Az árvíz által kirakott uszadék és szemét eltávolítása a csongrádi Tisza szakaszon

A 11.03. árvízvédelmi szakaszon a Tisza Csongrádnál 642 cm-rel tetőzött 2021. február 23-án. Az árhullám szintje nem volt elég magas ahhoz, hogy a város menti meder rézsűben lévő fűzfásor mögül kiemelje a lerakódott uszadékot, így március 17 - április 9. között part karbantartási, meder

Partrendezés Csongrádon

tisztítási munkákat folytattunk Csongrád város belterületi szakaszán. A város belterületén a Tisza jobb part menti meder rendbetétele történt a 82+600-85+200 szelvények között. A területről mintegy 250 m³ uszadékot, zöldhulladékot és kommunális hulladékot távolítottunk el tíz munkatársunk, és a Fenntartógép és Hajózási Szolgálat gépeinek segítségével. A kommunális hulladék

kiválogatása és szeméttelre történő szállítása után a fennakadt uszadék a helyszínen darálással megsemmisítésre került. Az új, rendkívül hatékony 9 méter hosszú gémkinyúlású ENERGREEN típusú gép nagyban hozzájárult a part rendbe tételéhez. A munkát egy Weimar géppel, valamint egy ágdaráló segítségével (növényzet uszadék eltakarítása, cserjeirtás, ágaprítás) hatékonyan tudtuk végezni. Ezúton is köszönet az FHSZ segítségéért. A munkálatok során a part - a lakosság és az úszómű tulajdonosok meglepedésére - műszakilag, egészségügyileg és esztétikailag is sokkal funkcionálisabb, rendezettebb lett.

Fotók: Csongrádi Szakasz mérnökség

FEGYVERES Imre

vízhasznosítási referens,
Csongrádi Szakasz mérnökség
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában és elszámolásában, valamint az üzemeltetésben
- ▶ a szakasz mérnökség területén szakfelügyelet lát el
- ▶ terveket dolgoz ki az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek fejlesztésére

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI Szakasz mérnökség

Rendeződik a külső raktár

Szakasz mérnökségünk Makói úti raktár épületére igencsak ráfért, ráfér a korszerűsítés. Éveken keresztül próbáltuk épületfenntartás keretében felújítani, de a szűkös források és az öröklegág által lakott ingatlanok prioritása végett csak kisebb volumenű változáson esett át. Mintegy három évbe telt, hogy a portáspihenő épülete, valamint a raktár épület irodái és szociális helyiségei új hőszigetelt ablakokat, ajtókat kapjanak. A tavalyi év során a portáspihenő szobája kapott új padlóburkolatot és mindkét épületrész a nyílászárók körüli javításokat

telt ablakokat, ajtókat kapjanak. A tavalyi év során a portáspihenő szobája kapott új padlóburkolatot és mindkét épületrész a nyílászárók körüli javításokat

követően festve is lett. Ezen munkálatokat a szakasz mérnökségünk állományát erősítő szakmunkás kollégák végezték, akik lelkiismeretes munkájukkal lehetővé tették, hogy kis lépésekkel ugyan, de megvalósítsuk a szükséges felújításokat. Idén májusban a munkálatok újra beindultak. A régi felvált, szakadt linóleumok előregedtek és esztétikailag sem nyújtottak szép látványt. A raktárosunk, valamint az FHSZ által használt irodák már új padlóburkolatot kaptak, jelenleg az étkező helyiség burkolása folyik, melyet a folyosók és öltöző helyiség rendbetétele fog követni.

TÓTH Tímea

szakasz mérnök-helyettes,
Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség

- ▶ koordinálja és szakmailag ellenőrzi a külső szervezetek által végzett beruházási, fenntartási munkákat
- részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában és elszámolásában, valamint az üzemeltetésben

Rendőrségi elismerés a vetyeháti gátör kollégának

Kókai Gábor, a Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség vetyeháti gátörre még decemberben végzett őrzésében ellenőrzést, amikor a Maros folyó árvízvédelmi töltésén gyanús mozgást észlelt. A helyszínre érve megállított, és a rendőrség kiérkezéséig feltartóztatott egy magyarul nem beszélő férfit, akiről később kiderült, hogy ő a rendőrség által már keresett, a migrációs tevékenységet szervező és bonyolító szerb állampolgár.

A Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-főkapitányság tevékenysége elismeréséért és a példás együttműködésért tárgyjutalmat adományozott munka-

társunk részére, melyet a március 15-i nemzeti ünnep alkalmából adtak át számára. Kollégáknak szívből gratulálunk!

VERSEGI László

szakasz mérnök,
Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség

1990 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység és őrszemélyzet munkáját
- ▶ koordinálja a szakasz mérnökség számviteli, pénzügyi, munkaügyi, igazgatási, anyaggazdálkodási és ingatlan-nyilvántartási feladatait

SZEGEDI Szakasz mérnökség

Szépül, tisztul a gyálai holtág partja

A Gyálai Holt-Tisza előtte

és utána

Először 2020 szeptemberében kereste meg szakasz mérnökségünket egy Szentmihálytelek, Fehérpart utcai lakos, kinek telkével szomszédos a Gyálai Holt-Tisza. Megkeresésében jelezte, hogy a telekingatlana előtt lévő holtág partját szeretné megtisztítani, kulturáltabbá, szebbé tenni. Szakasz mérnökségünk megtekintette a kérdéses helyet, ahol kellemetlen szúrós szagú iszapos nádist találtunk, melyben nagyobb mennyiségű kommunális hulladék is fellelhető volt. Az Igazgatóság által kiadott hozzájárulás után a tulajdonos kitakarította az elhalt növényi maradványokat és a hulladékot a Szegedi Szakasz mérnökség felügyelete mellett. A beavatkozás olyan „látványos lett”, hogy a közeli szomszédos parti telektulajdonosok - pontosabban további hat - hasonló kéréssel keresték meg szakasz mérnökségünket. Szinte kisebb verseny alakult ki a tulajdonosok között, hogy kinek a beavatkozása tette szebbé az előttük lévő parti sávot. A közel 200 méteres megújult partszakasz nem csak a szomszédos, beavatkozást végző telektulajdonosok, ha-

nem minden horgászni vágyó, természetet szerető ember érdekeit is szolgálja.

Örömmel vettünk részt és adtunk tanácsokat a munkavégzés során, hiszen az ATIVIZIG, mint a holtág üzemeltetőjének is érdeke a holtág környékének tisztántartása.

Fotók: a szerző felvételei

POLONKAY Ádám

vízhasznosítási ügyintéző,
Szegedi Szakasz mérnökség
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ előkészíti a közfoglalkoztatás során tervezett munkafeladatok kiadásának és teljesülésének ellenőrzését
- ▶ rendszeresen felülvizsgálja a szakasz mérnökség működési területén a főbb vízgazdálkodási létesítményeket és azokon található főbb műtárgyakat
- ▶ elvégzi a belvízvédelmi és mezőgazdasági vízhasznosítási művek fenntartási és üzemelési feladatait

Feladatok a Szentesi Szakasz mérnökség területén

A 2021. évi öntözési idényre történő felkészülés keretében a Szentesi Szakasz mérnökség illetékességi területén is megkezdődtek a tavaszi fenntartási munkálatok. A csatornáknak tavasszal megjelenő, gyorsan növekvő növényzet folyamatos gyérítése elengedhetetlen a csatornák vízszállító képességének fenntartásához. Szakszerű irányítás mellett fenntartógépeink folyamatosan dolgoznak. Ez év elején a Mágocs-ér alsó 9 km hosszú szakaszát és az öntözésben részt vállaló Tibortelepi-csatornát vettük munka alá. Az öntözési idény legelején mindig igen fontos kitisztítani a K-1 és a K-11 öntözőcsatornát, a Kórógy-ér felső 6 km hosszú szakaszát a 42+613 és 48+125 km között, a Veker-ér felső 21 km

Mederkapálás a K-1 öntözőcsatornán

K-1 öntözőcsatorna tisztított szakasza

Védekezés a K-1 öntözőcsatornán

hosszú szakaszát a 19+122 - 41+810 km szelvények között, valamint a Terehalom-Mucsihát-csatorna szinte teljes hosszát.

Április második felében a K-1 öntözőcsatorna egy szakaszán a magasvezetésű csatorna töltésének mentett oldalán pankotai csatornaőrünk erős csurgásokat vett észre, ezért ott szükségessé vált a védekezés. A kollégák a csatorna mentett oldali rézsűjének tisztítása során további kisebb csurgásokat is találtak, így végül egy kb. 25 méteres szakasz homokzsákokkal történő bevédése vált szükségessé. Kisméretű ellennyomó medencék homokzsákokkal történő kiépítésével sikerült a problémát megoldani, megfékezni, egyelőre újabb csurgások nem jelentkeztek.

A csatornaőrünk fokozott figyelemmel ellenőrzi ezen töltésszakaszt. A töltés helyreállítására várhatóan a csatorna mellé tervezett oldaltározó építése során fog majd sor kerülni. A tervek szerint ekkor a töltés szélesítése, átgyúrása mellett annak kismértékű megemelése is meg fog történni.

A tavasz sok esővel érkezett, így az öntözés lassabban indult be, de az idény elejére a kettősműködésű csatornák vízfrissítési és öntözővízszintre való feltöltésének eleget tettünk, és ezt követően folyamatosan öntözési szinten tartottuk csatornánk medreiben a vizeket. A január folyamán be-

Lineár öntözőberendezés

érkezett vízigénybejelentő lapok alapján március második felében összesen 71 db mezőgazdasági öntözővíz szolgáltatási szerződést kötöttünk.

Az idei évre szerződéssel lekötött vízmennyiségek alakulása a következő: Kurca öntözőrendszerben összesen: 5.949.420 m³, Szarvas-Káka öntözőrendszerben 7.265.300 m³, Nagytőke-Tűzköves öntözőrendszerben 3.310.321 m³.

Ahogy javult az időjárás és melegedtek a napok, elindultak az kivitelezési munkálatok is, így a fenntartási feladatok mellett a szakfelügyelet is megszaporodtak. Az idei évben eddig már 12 esetben láttunk el kezelésünkben lévő fóműveket érintő kivitelezési munkák során szakfelügyeletet. Ezek között volt öntözővízkivétel létesítés, földkábel fektetés, légkábelrel történő csatorna-keresztezés, útépitéshez kapcsolódó csapadékvíz elvezetés és egyéb munkálatok. A különböző földkábel fektetési munkálatokra az új fogyasztók rendszerre kötése mellett az újonnan telepített napelemparkok termelői vezetékének

Földkábel vezetés Orosháza térségében a Hajdúér-Görbedi-csatornán

kiépítése miatt van egyre több területen és egyre gyakrabban szükség.

Az idén érkezett megkeresés a Körösvidéki Horgász Egyesületek Szövetsége, az Öcsödi Horgász Egyesület és az Öcsödi Holt-ág Alapítvány részéről a Hármaskörös balparti belvízrendszerhez tartozó Öcsödi Holtág vízfrissítési lehetőségével kapcsolatban.

Az Öcsödi Holtág területe kb. 20 ha, hossza 2,85 km, szélessége 80 m, mélysége átlagosan 1,5 m. Friss víz pótlása eddig csak a Hármaskörös folyón érkező árhullám esetén szivornyás vízkivétellel volt megoldható, melynek feltételei legutóbb 2019 májusában voltak adottak. A szabályozott és ütemezett vízpótlás lehetőségének vizsgálatát a nyári párolgás és a vízhasználatok által csökkentett vízszint visszapótlása, valamint a megfelelő vízminőség és a halállomány megőrzése érdekében kezdeményezték. A terület helyszíni bejárása alkalmával megállapításra került, hogy a vízellátás útvonalát képe-

Öcsödi-Holtág - Atrácsi vízkivétel

ző csatornák és a rajtuk lévő műtárgyak felújítását, karbantartását követően a vízbiztosítás a Hármaskörös folyóból az Atrácsi vízkivételtől az Atrácsi-csatorna - Kiritó nyugati ág - Kiritó keleti-csatorna útvonalon elvileg megoldható lenne.

Május végén a Hármaskörösön érkezett árhullám lehetővé tette volna ugyan az Öcsödi-Holtág szivornyás utántöltését, de a tavaszi esőzések miatt a holtág vízszintje megfelelő volt, így erre most nem volt szükség.

Fotók: Szenczi Katalin, Karasz Zoltán

SZENCZI Katalin

területi műszaki referens,
Szentesi Szakasz mérnökség
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja és ellenőrzi a csatorna őrzésekben a vonalas létesítmények kivitelezését, üzemeltetését, fenntartását
- ▶ ellátja a tisztított szennyvizek és használt termásvizek befogadásával és többletüzemeléssel kapcsolatos műszaki és adminisztratív feladatokat
- ▶ részt vesz a mezőgazdasági vízszolgáltatási feladatok előkészítésében, végrehajtásában, elszámolásában, üzemeltetésben

Legutóbbi játékunk helyes megfejtői között sorsoltunk.

A szerencse - Schvartzné Gabika keze által - **dr. Maróti Gréta** (Igazgatási és Jog Osztály) kolléganőnknek kedvezett.

Ezúton is gratulálunk!

Szókereső

JELES NAPOK

A mostani szókeresőben tíz, a vízhez és környezetünkhöz köthető jeles napok elnevezését rejtettünk el.

Ezek minden irányban lehetnek (vízszintesen, függőlegesen, balról jobbra, illetve jobbról balról olvasva és átlósan is).

Az összes elrejtett szót megtalálók beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki.

A megfejtéseket névvel és beosztással együtt

2021. július 26-ig,

a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk, a tárgyban kérjük feltüntetni: Játék – 2021/2.

Sorsolás 2021. július 27-én. A nyertest e-mailben értesítjük. Kellemes időtöltést és sok sikert kívánunk!

N T K A W H P W Z O L T A V F U O D B W
 G X S P U A Y A T T K A H L I S M G N L
 O S D W S E M Y V R W G R G O J E U E R
 Q K S M W P T S K F W S E J B N N X D E
 H V T C T M G R I A F D U N A N A P I F
 D E U O L D W R O Y P M I M L Q A P M B
 A B Y F U N R K S J I F Ö L D N A P J A
 E I E H Z B S V G Y X N N L T T Z Y N X
 S Y X L Z Í V R Á Y G A N I D E G E Z S
 H C U M M X Y A E A Y F R J K I L C F G
 K E Y L E H Ő L É S E Z I V F E D U Y S
 A G Á L I V Ő L É A Z S I T E V B L A S
 O Y L N V Í Z V I L Á G N A P L O E T T
 E H L S U Y O T H G E F T Z C G A J E A
 O F Z T C Z Y S Z E M É T S Z E D É S Z
 T V X S E T N E M Ó T U A J Z M O X T J
 K Á F S É K A R A D A M A Y K N Z Y K L
 U C A J C U Z Y K B Y V A S Z M I O R K
 F Ö L D Ü N K É R T V Y T P J M F O E D
 Y A A O Z F O I H X G N N W H T Z T D N

Jogszabályfigyelő

QR-kód olvasó programmal pillanatok alatt megnézhetik az adott információkat. A kódolvasó az okostelefonok többségében már megtalálható, de akár ingyenesen is letölthető a mobiláruházakból.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.

Tel.: 62/599-599, e-mail: n.nora@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

E-press Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SEGED I.

Megyei Postahivatal

6701